SEMINERI
12-14 Aralik 1986

KADIN VE BARIŞ

TÜSTAV

Düzenleyen:
Gelsenkirchen Kadinlar Birliği

Birleşmis Milletler
Alman Seksiyonu
– ÇG: Yabanci Hemşeriler –

KADIN VE BARIŞ SEMINERI
12-14 Aralik 1986

TÜSTAV

Ruhr Uluslararasi Bariş Yili Girişimi
1986
Bariş Yili Yayinlari: 8

- G İ R İ Ş -

Birleşmiş Milletler tarafından ilân edilen 1986 Uluslararası Barış Yılı nedeniyle 12-14 Aralık 1986 tarihleri arasında " KADIN ve BARIŞ" semineri düzenlenmiştir.

Birleşmiş Milletler Almanya Derneği ve Gelsenkirchen Kadınlar Birliği tarafından düzenlenen "KADIN ve BARIŞ" semineri RuhrBöl-Bölgesindeki Marl şehrinde Röttgershof,Jugendbildungsstätte de yapılmıştır.

Semineri F.almanya,Berlin ve Hollanda'dan 73 kadın katılmıştır.

Seminerde anlatılan ve tartışılan konuları sizlere sunuyoruz.

Gelsenkirchen Kadınlar Birliği 1987.

İ Ç İ N D E K İ L E R

- Giriş 5
-Gelsenkirchen Kadınlar birliği açılış konuşması - Fatma Çelik - 9 - 18
-Birleşmiş milletler Almanya Derneği temsilcisi Bay Stromberger'in konuşması 19 - 22
-Türkiye Barış Hareketi - Yüksel Selek - 23 - 28
-Barış ve Özgürlük için Uluslararası kadınlar Birliği 29 - 30
-Barış ve Özgürlük için Uluslararası kadınlar Birliği Federal Almanya Seksiyonu Başkanı Dodo von Randenborgh 31 - 37
-Göçmen Kadınlar ve Barış - Vildan Karaoğlan - 39 - 42
-Barış derneği Onur kurulu üyesi -Doğan Görsev - 43 - 51
-Sağlık ve Barış - Tülin Tarakçıoğlu- 53 - 61
-Barış Çadırı 63 - 66
-Barış Çadırı ile Nairobi'den Kopenhag'a - Ellen Diederich - 67 - 68
-Yıldız Savaşları - Filiz Kardam - 69 - 88

TÜSTAV

GELSENKİRCHEN KADINLAR BİRLİĞİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

Fatma Çelik

Sevgili Arkadaşlar,

Birleşmiş Milletler tarafından ilan olunan,1986 Uluslararası Barış Yılı'nın son günlerini yaşıyoruz.Birleşmiş Milletler bundan bir yıl önce,24 Ekim 1985 tarihinde,ençok sayıda devlet ve hükümet başkanının katıldığı 40.Genel Kurulunda, 1986 yılı "Uluslararası Barış Yılı" ilan etme kararını oy birliği ile almıştı.Bu kararın,Alman Faşizminin ve Japon Militarizminin ezilişinin 40.yıldönümüne rastlaması da anlamlıdır.

Birleşmiş Milletler bu kararının ilan etme gerekçesini şöyle ifade etmiştir:

"1986 Yılının Uluslararası Barış Yılı ilan edilmesi ülkelerin,dünya barışını ve uluslararası güvenliği,Birleşmiş Milletler Temel yasası temelinde geliştirme gayretlerini güçlendirmeyi ve genişletmeyi amaçlıyor.

Birleşmiş Milletler Temel Yasasında tarif olunan,gelecek kuşakların,bizim yaşam süremizde,insanlığa iki kez anlatılmaz acılar getirmiş olansavaşın rehinesi olmalarından korunması amacına ulaşılmamış olması,dünya halklarını,devletleri ve hükümetleri,barışın korunması ve kalıcı bir barışın sağlanması çabalarını artırmak zorunda bırakmaktadır."

Kıymetli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi İkinci Dünya Savaşının sonlarına d ğru Hiroşima'ya ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarının yol açdığı korkunç sonuçlar,tüm insanlığı daha da büyük bir tehlikeyle karşı karşıya getirmiştir.

TÜSTAV

Geçdiğimiz son 40 yıl içinde,bir atom savaşında tüm insanlığın yok olması,dahası dünyamızdaki tüm yaşamın son bulma tehlikesi sürekli olarak artmıştır.Bu tehlike,Reagan yönetiminin uzayı silahlandırma,yaygın tanımıyla "Yıldız Savaşları" projesiyle yeni bir nitelik kazanmıştır.Öyle ki, günümüzde tüm insanlık bir "Hayatta kalma" ya da "Toptan Yok olma" sorusyla karşı karşıya gelmiştir.Tehlike son derece büyüktür ve herkesi ilgilendirmektedir.Bu gerçek giderek yeryüzünün her yerinde,çeşitli dünya görüşlerinden, çeşitli toplumsal sınıflardan ve katmanlardan insanların bilincine yansımakta ve yığınları savaşa karşı harekete geçirmektedir.

Bir atom savaşında toptan yok olma tehlikesi ve bunun yığınların bilincindeki yankıları, savaş ve barış sorunlarına ilgiyi geçmişte eşi görülmedik ölçüde artırmıştır,artırıyor.

Bir atom savaşı tehlikesi neden ve nereden doğuyor? Atom savaşı tehlikesi önlenemez mi?Önlenebilirse nasıl?Olağan üstü boyutlara ulaşmış olan silahlanma harcamaları ile somut sorunlarımız arasındaki ilişki? vb. sorular her geçen gün daha çok sayıda insanın kafasında doğuyor ve yanıt arıyor.

Bizler de önümüzdeki iki gün içerisinde yapacağımız çalışmalarımızda, tüm bu sorunlar üzerinde görüş alış verişinde bulunacağız.Ben izninizle burada,önemle son bir yıl içindeki gelişmelerden söz etmek istiyorum.Çünkü atom savaşı tehlikesinin adım adım azaltılması ve tamamen ortadan kaldırılması yolundaki somut çabalar özellikle içinde bulunduğumuz yılda, insanların kafalarındaki onlarca soruya yanıt getirmiştir. Bunların başında,atom bombası denemeleri geliyor.Bildiğiniz gibi atom bombası denemeleri günümüzde hızlı silahlanma ve uzaya atom silahları yerleştirme çalışmaları çerçevesinde yapılmaktadır.İçinde bulunduğumuz yılın başında 6 Ağustos 1985'de, SBKP Genel sekreteri Mihail Gorbaçof Sovyetler Birliği'nin atom denemelerini bir süre durduracağını ve bu örneğin, ABD tarafından da izlenmesinin beklendiğini bildirdi.Yani bir moratoryum ilan etti.Bu moratoryum Sovyetler Birliği tarafından iki kez uzatıldı.Bu ayın sonuna kadar da devam edecektir. Aynı süre içinde ABD, tam 18 atom bombası denemesi yapmıştır. Denemelerin sonuncusu Reykjavik zirve toplantısından sadece bir hafta önce yapılmıştır.Ekim ayının başında yapılan Reykjavik zirve toplantısının hemen ardından bir basın toplantısı yapan Mihail Gorbaçof "Tarihi bir fırsat kaçırdık" dedi.Uzun menzilli, orta menzilli vb.atom silahları konusunda anlaşma sağlandığı halde, Reagan yönetiminin uzaya atom silahları yerleştirmede ısar etmesi, başka bir deyişle ille de atom silahlarına dayalı, askeri bir üstünlük elde etmek istemesi,sonuç alınabilecek bir anlaşmayı çıkmaza soktu.

Yalnızca bu olgular bile,insanlığın tümü için "Hayatta kalmak ya da yok olmak" tehlikesinin gerçek kaynağını göstermeye yetmektedir.Bu tehlike Pentagon'dan, askersel-sanayi kompleksinden kaynaklanmaktadır.Tehlikeyi bertaraf etmek için, tehlikenin kaynağına karşı birleşmek artık herkesin işi durumuna gelmiştir.

Kıymetli Arkadaşlar,durum böyleyken ülkemiz Türkiye'de 12 Eylül 1980'de iktidara gelen güçler,Reagan yönetiminin uzayı silahlandırma projesine ilk evet diyen güçler arasındadır.İş bununlu da kalmamaktadır.Doğuda yeni askeri hava alanları yapılmakta, var olan ABD ve Nato üsleri geliştirilmekte, yeni üslerin pazarlığı yapılmaktadır.Savunma İşbirliği Anlaşması (SİA) içinde bulunduğumuz günlerde yeniden uzatılacak

TÜSTAV

ve daha da geliştirilecektir.Ülkemiz böylece,ABD'nin iyice uzamış kolu haline getirilmiştir.Bunu yapan Evren/Özal rejimi, barıştan yana hemen herkesi baş düşman ilan etmekten geri kalmıyor.Türkiye Barış Derneği yöneticileri ve üyeleri askeri mahkemelerde yargılanmaya devam ediliyor.Askeri savcı,kısa bir süre önce yaptığı konuşmasında barış çabalarını Sovyet Rusya'nın emellerine alet olmak olarak ilan etti.Böylesine köhnemiş,saldırgan bir düşünce ve davranış bir devlet yetkilisi tarafından,ancak demokrasinin olmadığı koşullarda ileri sürülebilir,barış için çalışma,ancak demokrasinin olmadığı bir ortamda suç sayılabilir.Ülkemizdeki rejimin tüm baskıları barış savaşcılarını yıldırmadı.Barışseverlerin safları daha da genişliyor.Gerçeği görenlerin sayısı giderek artıyor.Konya'da yapılacak yeni Nato üssü ve Federal Almanya uçaklarının alçak uçuş talim yeri olarak seçilmesi bölge halkının haklı tepkilerine yol açtı.

İçinde yaşadığımız Federal Almanya toprakları genişliği bakımından dünyada atom silahlarının en sık olduğu ülkedir. Öyle ki ,Federal Almanya hükümeti halkın daha fazla tepkisini çekmemek için,askeri gücünün bir kısmını Türkiye,İspanya gibi ülkelere yayıyor.Güney Afrika ırkçı rejimine denizaltı planları satıyor.Bu ülkelerdeki savaş kışkırtıcı güçleri,Reagan yönetiminin hemen ardından var gücüyle destekliyor.Bunu yaparken,tüm dünya barış güçlerine saldırıyor.Federal Almanya Başbakanı Kohl'ün,SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçof'u, katil faşist Göbbels ile karşılaştıran sözleri,bunun en tipik göstergesi olmuştur.Avrupa'da varolan sınırların kesin olmadığı yolundaki sözleri,savaş kışkırtıcılığının son örneklerindendir.Savaşkışkırtıcılığı,yabancı düşmanlığı ile iç içe sürdürülmektedir.Federal Almanya'da yaşayan bizler yaşamın her alanında bunu günbe gün yaşıyoruz.

Kıymetli arkadaşlar,şimdi kısaca kadın ve barış konusunun bazı özgünlüklerine değinmek istiyorum.Şüphe yok ki barış herkesin işidir.ve atom savaşı felaketi cinsiyet tanımayacaktır.Bu söylediklerim bir atom savaşının sonuçlarıyla ilgilidir.Ama iş bundan ibaret değildir.Çılgınca silahlanma, dünyamızda her bir dakikada askersel amaçla 1 milyon Dolar harcanmasına yol açmaktadır.Hızla silahlanma,maddi-manevi olağanüstü olanakların heba olmasına yol açıyor.Bunun kahredici sonuçları,en başta, her türden ayırımcılığın şiddetlenmesidir. Sağlık,eğitim için yapılan ve tüm öteki faydalı toplumsal harcamaların kısılmasıdır.Toplumun manevi yaşamının,kültürün köreltilmesidir.1975 ile 1985 yılları arasında,Birleşmiş Milletler tarafından ilan olunan Kadın On Yılı çalışmaları bu gerçeği belgelendirmiştir.Eşitlik,ilerleme ve barış istemlerinin yaşama geçirilmesi,Kadın On Yılı'nın sonlanmasına rağmen güncelliğini koruyor ve koruyacaktır.

Toplum yaşamında belirleyici,ama özgün bir yeri olan kadınların, silahlanmanın azaltılması,giderek durdurulması ve silahsızlanmadan en çok zarar görecek kesimler içinde yer aldıklarını gösteriyor.Sadece bu gerçeği tanımak yetmiyor. Şimdi her düzeyde barış hareketine daha çok kadının katılmasının yolları ve metodları bulunmalı,kadınlarımızda barış bilincini,bizlerin somut sorunlarına bağlı olarak uyandırabilmeliyiz.Bu konuda çeşitli ülkelerde ve ülkemizde yapılmış çalışmalar esinlendiricidir.

TÜSTAV

Kadınlar dünya barışına katkıyı,daha çok kadını barış hareketine çekme çabalarını,şöyle pratiğe indiriyorlar: Kadınlar,Amerikan füzelerinin Avrupadan sökülmesini,caddelerin, semtlerin,köylerin ve kentlerin,ülkelerin nükleer silahlardan arındırılmasını isteyen çağrıların altına imza atıyorlar, gösteriler yapıyorlar,askeri üslerin önünde pankartlar taşıyorlar.İngiliz kadınları bundan 6 yıl evvel ,Greenham Common'daki Amerikan füze üssü yakınında, ilk barış kampını kuran kadınlar. Onlar başka ülkelerdeki Amerikan üslerinde de benzeri protesto kamplarının oluşmasına yol açan harekete itki verdiler.

Federal Almanya'da bir kadın şöyle sesleniyor:"Silahlanmanın toplumsal sonuçları kadınların kurtuluşunu engelliyor.Ama barış ve yumuşama bu kurtuluşun kardeşleridir."
Amerikan füzelerinin yerleştirilmesine karşı çıkan kadınlar, bu eylemleri kadınların kendi sorunlarıyla birleştirerek yürütüyorlar.Kanadalı kadınlar,barış için daha kararlı hareket edilmesini vurgularken,tüm kadınları Kanada'nın özgül gereksinimleri için,barış için savaşıma çağırıyorlar.Kanada'nın nükleer silahsız bölge ilan edilmesi,askersel bütçenin yarıya indirilmesi,bu gereksinimler arasında.

İRlandalı kadınlar,nükleer tehlikeye karşı eylemleri,Kuzey İrlandanın,İngiliz emperyalizminin egemenliğinden kurtuluşu için savaşım ile birleştiriyorlar.İrlanda'nın kuzey ve güneyinin başka halklara karşı saldırı üssü olarak kullanılmasına karşı çıkıyorlar.

Filipinli kadınlar,Amerikan üslerinin Filipinler açısından yarattığı tehlikelere,silahlanma yarışından doğan sorunlara, uluslararası ekonomiyi,silahlanma yarışının etkilemesine karşı çıkıyorlar.

İsveçli kadınlarda,barış savaşımını yeni biçimlerde başlatma girişimleri çok görülüyor.Norvaçte'de böyle etkinlikler görülüyor.bunlardan biri "Barış için Norveçli Anneanneler Birliği".Ekim 1982'den beri her çarşamba günü,saat 12-14 arasında Oslo'nun merkezinde biraraya gelerek "Silahlanmaya, Atom silahlarına,SDI'ye hayır"diyorlar.Bu ülkelerde de, nükleer alevlerle,gezegenimizin ve tüm yaşamın yok olmasına karşı eylemlere gitgide daha çok kadın barışçı katılıyor.

Filistinli kadınlar,işgal altındaki topraklarında,savaş içerisinde,barışın öneminin bilincindeler.Yaşam zaten onlara barışı dayatıyor.

Güney Afrikalı kadınlar,barışı savunmanın önemini vurguluyorlar.Kadın ve çocukların haklarını savunan çeşitli grup ve örgütlerin çabalarını birleştirmeye gayret ediyorlar.İş bulma, halk sağlığı,ekonomik ve ulusal kurtuluş sorunlarının çözümünün,silahlanma yarışına karşı,barış için savaşımla bağlantılı olduğunu gösteriyorlar.Güney Afrika'nın her sene silahlanmaya harcadığı 3 milyar rand'lık paranın, ülkedeki tüm çocukların eğitime kavuşmasına,halk sağlığı sisteminin kökü olarak düzenlenmesine yetebileceği tezi savunuluyor .Emperyalist ülkelere silah yapımı için gerekli ham maddeyi ihraç eden Güney Afrika'da,aç bir kadını,buna karşı nasıl bir eyleme çağırabilirsiniz? Çünkü devlet ham madde ihracı karşılığında yiyecek maddeleri aldığını söylüyor.Bu durumda kadınlar,halkın yoksulluğunun,silahlanma harcamalarına bağlı olduğunu göstermeye çalışıyorlar.Güney Afrika'da barış hareketini geliştirmenin bir zorluğu da,pek çok ülkede olduğu gibi,silahsızlanma ve yumuşama gibi konuları yalnızca Sovyetler Birliği'nin ve ABD'nin çözmesi gerektiği yolundaki yanlışlığa pek çok insanın kapıl-

TÜSTAV

mış olmasıdır.

Arjantin'de,iz bırakmadan ortadan kaybolan kişilerin yakınlarının eylemleri geniş yankılar uyandırdı.Bundan esinlenen kadınların barış için savaşıma katılımları artıyor.Arjantin 1. ve 2. Dünya Harpleri gibi büyük savaşlar görmedi.Ama İngilizlerin Falkland saldırısı,günümüzde okyanusların savaş güçlerine bir engel oluşturmadığını,savaş tehtidinden yalnızca barışçıların eylemleri ile sakınabileceklerini anladılar.

Amerikalı Kadınlar,"Bomba değil,iş istiyoruz" sloganını barış gösterilerinin ana sloganı haline getirdiler.Artan işsizliğe,gittikçe artan askersel bütçenin neden olduğunu kadınlar çok iyi anlıyorlar.Kadınlar kendi hakları için savaşımı barış için ve toplumun yeniden sosyal gelişimi uğruna verecekleri savaşımla birleştirebilirlerse başarıya ulaşabileceklerdir.

ABD emperyalizmi,Cruise ve Pershing-2 roketlerini Avrupaya yerleştirmekle,yanlızca Avrupa kadınlarının değil,aynı zamanda ABD kadınlarının'da düşmanı olduğunu ortaya koymuştur.

Sosyalist Ülkelerdeki barış ve kadın hareketleri halkın yaşam düzeyinin dahada yükseltilmesi,yeni maddi ve kültürel değerlerin yaratılması,sosyalist toplumun güçlendirilmesi ve iyileştirilmesi amaçlarını taşıyor.Temel yanlarından biri de enternasyonal duygular taşımasıdır.Tüm ülkelerdeki kadınlarla, onların eşitlik ve daha iyi bir gelecek için savaşımlarında dayanışmadır.

Ülkemiz Türkiye'de de sorunlar diğer ülkelerden pek farklı değil.Özellikle son zamanlarda,kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesi ile karşı karşıyadır.
Günümüzde sorunları , savaşla ve kuvvet kullanımıyla çözemiyeceğimizi biliyoruz.Savaş,yıkım,açlık,yokluk demektir.Hele nükleer silahların kullanılacağı bir savaş, tüm insanlığı yok olması demektir.Biz kadınlar da,barış için savaşımı enflasyona karşı,iş,sosyal güvenlik,eğitim,kamu sağlığı ve çevre korunması için savaşımla birleştirerek,kadınların politik potansiyelini arttırabiliriz.Silahlanma yarışına son verilmesi için,insanlığın yaratıcı olanaklarının,tüm doğal kaynakların,barış ve yaşam yararına kullanılması için çabalara katkıda bulunabiliriz.Ülkemiz bütçesinin üçte birini oluşturan Milli Savunma bütçesinin,silahlanma harcamalarının, toplumsal gereksinimlerin (Okul,hastane,yol v.b.)karşılanmasına ayrılması gerekliliğine kadınlarımızı inandırmalıyız.Ulusal Kurtuluş Savaşımızın birikimlerine sahip çıkarak,iyi komşuluk ilişkilerinnin önemini anlatmaya çalışmalı,üç tarafı denizlerle çevrili güzel Türkiyemizin,barış ve kardeşlik ülkesi olması için çaba göstermeliyiz.

Sevgili arkadaşlar,işte bizleri biraraya getiren nedenler bunlardır.Biz tek tek kadınlar,örgütlü kadınlar,kadınlarımızı barış hareketine nasıl çekeceğiz? Onlara bunları nasıl anlatacağız? Ulusal ve uluslararası barış hareketlerini onlara nasıl tanıtacağız? Bizlerin öncelikle barış konusunu iyi öğrenmemiz gerekiyor.Amacımız,barış hareketini imkanlarımızın elverdiği nispette,hep beraber tanıyalım,kadınlarımıza anlatım yöntemlerini burada tartışalım.Bizim için,kadınlar için çok önemli olan,fakat derinlemesine bilinmeyen bir konuyu aydınlatmaya çalışalım.Neden kadınlar barıştan yana olmalıdır sorusuna,önce bizler cevap bulalım.

Sözlerimi Prag Kadınlar Konferansı'nda,çeşitli dillerden dünya kadınlarına söylenen şu sözlerle bitirmek istiyorum:

TÜSTAV

"Kızlarımız ve torunlarımız,yaşlandıkları zaman kendi çocuklarına ve torunlarına şöyle desinler:"İnsanlık tarihinin en karmaşık zamanlarında,gayet bilgili anne ve ninelerimiz varmış. Elele vermişler,dayanışmalı ortak çabalarla,insanlığın yokolup gitmesi tehlikesine karşı savaşım vermişler.Onlar,gezegenimizin insanlık düşmanı güçler tarafından çölleştirilmesini önlemişler, bir çiçek bahçesi haline getirilmesine yardım ederek,güçlü bir dayanışma göstermişler."Bizler de diyoruzki, 20.yüzyılın sonunda,tüm silahlardan arındırılmış bir dünya gerçekleştirelim. Yeryüzünde,vaktiyle zannettiğimiz kadar büyük olmayan ve şimdilik yeterince bayındır hale getiremediğimiz,ama biricik ortak evimiz olan dünyamızda,barışın gerçek savunucuları olmayı başarabilelim."

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ALMANYA SEKSİYONU TEMSİLCİSİ
BAY STROMBERGER'İN KONUŞMASI

Konuşmama başlarken sizlere Birleşmiş Milletler hakkında bazı bilgiler vereceğim.Fakat daha önce Halklar Birliği (Völkerbund) hakkında bilgilerle başlıyorum.

Birleşmiş Milletler gibi,Halklar Birliği de 1.Dünya savaşı sonrası,savaşa karşı oluşturuldu.

Birleşmiş Milletler ,hepinizin bildiği gibi 2. Dünya savaşı sonrası,yeni savaş felaketlerini önlemek amacıyla kuruldu.

Savaş felaketini önlemek.Bu kelimeler Birleşmiş Milletler Temel Yasası'nda (CARTA) yer alıyor.Birleşmiş Milletler temel yasası 2 .Dünya Savaşını kazanan ülkeler tarafından hazırlandı. Sovyetler Birliği,Çin,Fransa ve İngiltere bu temel yasayı ortaklaşa hazırladılar.

Bu ülkelerin amacı ,uluslararası birliği sağlamak,birliği sağlayan ülkelerden seçilecek komisyonla,doğabilecek bir savaş felaketini önlemek.Tabii ki ,doğabilecek bir savaş felaketini önlemek oldukça ideal bir görüştür.Birleşmiş Milletler üye ülkelerin farklı sosyal yapıları ve sosyal seviyeleri bu görüşün tam olarak hayata geçirilmesini önlüyor.Savaş felaketinin önlenmesi için yalnızca barışın değil,sosyal refahında gerekliliği ortaya çıkıyor.Birleşmiş Milletler temel yasası bir barış kavramı olarak kabul edilebilir.Bildirgenin ayrıntılarına indiğimizde,tüm dünyada,her ülkede din özgürlüğünün,politik özgürlüğün garanti edilmesi ve her insana geçimini sağlayabilmesi için bir işin verilmesi zorunluluğu gibi konuları içerdiğini görüyoruz.Bu olanaklar sağlandığında,ülke insanlarının eğitim seviyeleri pekçok şeyi kavrama niteliğine

TÜSTAV

erişecektir.

İşte tüm bunların üstesinden gelmek için,bir komisyon oluşturuldu.Birleşmiş Milletler kuruluşunda,yan komisyonlar mevcut değildi.İnsan Hakları Komisyonu ,Sığınma Komiserliği, Kalkınma Projesi gibi komisyonlar sonradan kuruldu.

Tüm bunlarla neyi anlatmak istiyorum ?

Kısaca özetliyecek olursak,İnsan hakları bildirgesi,teoride kalmasına rağmen,çok olumlu bir olgudur.Pratiğe baktığımızda, tüm bunların teoride kaldığını görüyoruz.Bugün Birleşmiş Milletlere üye ülkelerin sayısı 161 ülkeye ulaşmıştır.Bu 161 ülke dünyada savaş olmaması ve barış içerisinde yaşanması için, Birleşmiş Milletler'in Temel Yasası'na imzalarını koydukları halde,II Dünya Savaşından sonraki savaşları biliyorsunuz. Birleşmiş Milletler toplantılarında,büyük laflar eden politikacıların,ülkelerine döndüklerinde,diğer ulusların çıkarlarını hiçe sayan yasalar çıkardıklarını da biliyoruz.Perez de Quellier'ın Türk-Yunan ilişkilerini düzeltmek için,Kıbrıs için verdiği 15 yıllık uğraşıyı düşünürsek,insanın ikileme düşmemesi mümkün değil.

Tüm bunların dışında bazı kurnaz çevreler,Birleşmiş Milletler'i boşuna fazla kağıt sarfetmekle suçluyorlar.Oysa Birleşmiş Milletler'in senelik kağıt harcaması New-York Times gazetesinin bir hafta sonu kağıt harcamasına denktir.

Politik çelişkiler karşılıklı suçlamalara yol açıyor.Amerika'nın UNESCO'dan çıkışı ve İngiltere'nin bu yolu izlemek isteyişinin nedenini sadece politik çelişkilerde aramak lazım.

Bugün Birleşmiş Milletler'in komisyonlarına bakınca şöyle bir durum çıkmış oluyor.Buda,tüm dünyadaki politik blokların Birleşmiş Milletler'de komisyonunun oluşudur.

Bu komisyonlara Birleşmiş Milletler'in hava yoluyla posta haberleşmesini gerçekleştiren Posta Birliği Komisyonunuda katabiliriz.

Üçüncü dünya ülkeleri arasında yaptıkları toplantılarında her ülkenin Birleşmiş Milletler de oy hakkının olması kararını aldılar.Buda Birleşmiş Milletler Komisyonunda üçüncü dünya ülkelerinin ağırlıkta olmasını sağladı.Tabii bu tür bir tutum batılı ülkelerin hoşuna gitmedi.Batılı ülkelerde,bu tutuma karşı ,Üçüncü Dünya Ülkelerine IWF (Uluslararası Para Fonu), GAT ve Dünya Bankası yoluyla baskı uygulamaktan çekinmiyorlar. Genel konularda Sovyetler Birliği'nin yanı sıra 4 ülkenin Güvenlik Konseyinde veto hakkı vardır.

Tüm bu politik zorlukların yanı sıra kalkınma projelerinin dayatılması,gibi durumlar Birleşmiş Milletler Temel Yasasının işe yaramazlığı anlamına gelmez.Tüm dünya insanları Birleşmiş Milletler Temel Yasasını tanımalı ve ülkesinde veya yaşadığı ülkede onu insanlık yararına kullanmalıdır.Tehtit edilen insanlar politikacılarına : "Birleşmiş Milletler Temel Yasasına imza attınız neden verdiğiniz sözü uygulamıyorsunuz?" diyebilir. Günümüzde baskı yapılan ülkeleri,politik-sosyal grupları desteklemek için uluslararası kamu oyunun tepkisi küçümsenemiyecek boyutlardadır.

Sizlerde ülkeniz Türkiye'de,politik bir durumdan,din nedeniyle veya değişik uluslardan olmanız nedeniyle takip ediliyor, baskı altında tutuluyorsanız,hükümetinizin dikkatini Birleşmiş Milletler Bildirgesine çekebilir veya bu konuda kamu oyu oluşturabilirsiniz.

Kadınların önemine gelince ,gelişme ve kalkınmada daima taşıyıcı ve iletici rolü kadınlar oynamışlardır.Bundan son-

TÜSTAV

rada bu böyle olacaktır.

Ama ben bir Alman erkeği olarak alman erkeklerini bu konuşmamın dışında bırakıyorum.Tabii buda bir espiriydi.

Özellikle Afrika,Güney Afrika ve diğer gelişmekte olan 3.Dünya ülkelerine bakarsak ve oradaki örnekleri gözönünde bulundurursak bu söylediklerimin ne denli önemli olduğunu bir kez daha görürüz.Bu ülkeleri örnek olarak vermekten tek amacım, oralardaki kadınların,yani az gelişmiş ülkelerdeki kadınların diğer ülkelerdeki kadınlara kıyasla,yaşamı gerçekleştirebilmek veya devam ettirebilmek için erkeklerden çok daha fazla fedakarlıklarda bulunmalarıdır.

Bu nedenle Birleşmiş Milletler 12 yıldır özel bir kadın programı uygulamaktadır.Bu programı uygulayan kurumun merkezi Viyana'dadır.Viyana'dan tüm dünya ile ilişkiler kurularak,kadınlar hakkında uygulanmak istenen bu özel program gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Hatırlatmak ve vurgulamak istediğim önemli birşeyde,sizlerinde duyduğunuz ve bildiğiniz gibi Nairobi Dünya Kadınlar Konferansı'nın sonunda kesinlik kazanan "gelişmenin ve kalkınmanın motorunun kadın olduğudur."

Son olarak sözlerimi bitirmeden sizlere bir tavsiyem olacak. Onu sizlere iletmek istiyorum.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesini satır satır okuyup belleğinize yerleştirin,oradaki haklarınızı kullanın. Sizlerin haklarınız onun içerisinde var.Lütfen bu haklarınızı kullanınız.

TÜRKİYE BARIŞ HAREKETİ

Yüksel Selek,Felsefe öğretmeni,İKD Yönetim kurulu üyesi

Değerli Arkadaşlarım,

sizleri,bu önemli barış toplantımızda,kuruluşundan beri içinde bulunduğum Türkiye Barış Derneği'nin bir üyesi olarak selamlıyorum.

Dünya barış hareketinin ayrılmaz bir parçası olan Türkiye barış hareketi,bildiğiniz gibi bugün ağır baskılar altında da olsa devam etmektedir.Onun örgütü olan Türkiye Barış Derneği'nin yöneticileri önümüzdeki günlerde,Evren-Özal yönetiminin askeri mahkemelerinde yeniden savunma yapmak zorunda kalacaklar.

Aslında,12 Eylül rejiminin,Barış Derneği yöneticilerinin kişiliklerinde mahkûm etmek istediği Türkiye barış güçleridir. Temelinde Nazım Hikmetler'in,Behice Boranlar'ın harcı bulunan ve örgütlü faaliyeti 1950'de kurulan Barışseverler Cemiyeti'ne kadar uzanan Türkiye barış hareketidir mahkûm edilmek istenen.

Bildiğiniz gibi,askersel diktatörlük 1982 Şubatında 26 Barış Derneği yöneticisini tutukladı.Aralık 1982'de serbest bırakıldılar. Barış Davası 1983 Kasımında karara bağlandı ve 23 yöneticisi 5-8 yıl hapis,ömür boyu kamu haklarından mahrumiyet ve 2-4 yıl sürgün cezalarına çarptırılarak yeniden tutuklandılar.Dava 1984 Ağustosunda ve 1985 Ağustosunda Askeri yargıtay tarafından iki kez bozuldu. İkinci Barış Davası diye bilinen 48 kişilik davayla birleştirilerek yeniden görülmeye başlandı.Şu sıralarda,ülkemizin seçkin aydınlarından oluşan Barış Derneği yöneticileri,önceki yargılanmaları sırasında mahkemeler önünde yaptıkları,bugünden dünya barış hareketi tarihine malolan savunmalarına yenilerini katmaya hazırlanıyorlarKuşkusuz yeni savunmalarında da,dünya halklarının "kalıcı ve adil bir barış" özlemi,halkımızın ulusal bağımsızlık ve ulusal egemen-

TÜSTAV

lik mücadelesi,sömürüye ve adaletsizliğe,baskıya son verecek gerçek bir demokrasiyi kurma kararlılığı yüksek biçimlerde ifadesini bulacaktır.

Biz barış hareketimizle öğünüyoruz,ama diktatörlük Türkiye Barış Derneği yöneticilerini yargılıyarak,zindanlara atarak,aralarında İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın,CHP milletvekili İ.Hakkı Öztorun gibi iki seçkin barışçının cezaevi koşulları yüzünden zamansız ölümlerine yol açarak ne yapmak istiyor?

12 Eylül rejiminin barış hareketinden,barış savunucularından böylesine korkması nedendir? Bu sorunun yanıtını rejimin karekterinde ve Türkiye barış hareketinin niteliğinde aramalıyız.Bunu şöyle ifade edebiliriz:

- Türkiye Barış Derneği uluslararası planda Detant'ın,yumuşamanın ürünüdür.Detant'ın doruk noktası olan Helsinki Nihai Senedinin 1975'de imzalanışından sonra ülkemizde gelişen görece özgürlük ve demokrasi ortamında Türkiye barış hareketi de 1977 Nisan'ından Türkiye Barış Derneği ile 27 yıl aradan sonra örgütlü birliğine yeniden kavuşabilmiştir.

Askersel diktatörlük ise yumuşamadan geri dönüşün,uluslararası planda gerginlik politikasının sonucunda gelmiştir.Ortadoğu'yu "yaşamsal çıkar alanı" ilan eden ABD,İran'dan boşalan yere Türkiye'yi uygun görmüş,askersel yönetimin işbaşına gelişini bölgemizle ilgili planlarına uygun bir biçimde desteklemiştir.

- Türkiye Barış Hareketi emperyalizmin hegemonyacılığına karşı ulusal bağımsızlıktan,ulusal egemenlikten yanadır.

Faşist diktatörlük ise,dışarda emperyalizme bağımlı,içerde karakteri gereği insan haklarına,özgürlüklere düşmandır.

Barış hareketi,barışı demokrasiden,temel insan hak ve özgürlüklerinden ayrı ele alamaz.Çünkü demokrasinin olmadığı,hak ve özgürlüklerin kullanılamadığı bir ülkede barış hareketi de özgürce gelişemez,güçlenemez.

- 12 Eylül rejimi ülke ekonomisini emperyalizmin finans kuruluşlarına,yabancı tekellere bağımlı kılarken,işçilerin emekçilerin lokmasını küçültüp ulusal güçlerden yerli tekellere kaynak aktarmaktadır.

Türkiye barış güçleri ise ekonomide de ulusal bağımsızlıktan yanadır.Uluslararası ekonomik ilişkilerde ise eşit haklı ilişkilerden,işbirliğinden yanadır.

- 12 Eylül rejimi kültüre,bilime,aydınlanmaya düşmandır.

türkiye barış güçleri ise aydınlanmayı,hümanist kültürü barış bilincinin besleneceği en gerekli ortam olarak görür.

Kısaca,barış hareketi baskıcı rejimlerin,diktatörlüklerin tüm varlık nedenlerine karşıdır.Diktatörlük,yığınların her türlü hak aramasına,bu amaçla örgütlenmesine karşıdır.Oysa Türkiye Barış Derneği kuruluşundan beri barıştan,demokrasiden,ilerlemeden yana örgütlü yığınları barış ülküsü etrafında birleştirme görevini öne almış ve buna uygun bir örgütlenmeyi gerçekleştirmeyi uğraş edinmişti.Demokratik yığın örgütlerinin,meslek örgütlerinin,kooperatiflerin,sendikaların,sol partilerin yöneticileri,birçok CHP'li parlamenter barış derneği yönetiminde yer alıyorlardı.Böylece,Barış derneği Türkiyedeki örgütlü milyonlarca kişiyi barış için harekete geçirebilecek bir güç haline gelmişti.

Bu yapı fiilen oluşmuş ve 1980 eylül başında olağanüstü bir kongreyle hukuksal bir nitelik kazanmak ve Türkiye Barış Komitesi adını almak üzereyken,Genel Kurul toplantıları İstanbul sıkıyönetim komutanlığı tarafından yarıda kesilerek yasaklandı ve hemen ardından da askersel devirme oldu.

Yönetiminde yer aldığım,20 Bine yakın üyesi bulunan İlerici Kadınlar Derneği,barış hareketinin en yakın ve doğal yandaşı olmuştu. İKD,daha Barış Derneği kurulmadan önce,Türkiye'de ilk kez 1976'da

TÜSTAV

yığınsal olarak kutlanan 1 Eylül Dünya Barış Günü toplantısının çağırıcıları arasında yer almıştır.Kuruluş kararının alındığı 3 Nisan 1977 Ulusal konferansından başlayarak Barış Derneğinin birçok toplantısına üst düzeyde temsilcileriyle katılmış,bildiriler sunmuş,Barış Derneği'nin tüm eylemlerinin en aktif güçlerinden biri olmuştur.

Dünya Barış Konseyinin çağrısıyla,1977 Ağustos ayında,Barış Derneğinin açtığı "Nötron Bombasına karşı kampanyayı yığınlara ulaştıran etkili kuruluşlardan birisi de İKD'dir.

1980 sonbaharında Sofya'da toplanacak olan "Halkların Barış için Dünya Parlamentosu" hazırlıklarına ilerici kadınlar,örgütleri,İKD yasaklanmış olduğu halde büyük bir çabayla,fabrikalarda,mahallelerde,bulundukları her yerde,barış toplantıları düzenleyerek,bu toplantılarda,İstanbul'daki Barış Derneği Genel Kuruluna katılacak delegeleri seçerek hummalı bir faaliyetle katıldılar.
Yüzü aşkın delege Türkiye'nin her yanından yola koyuldular. 1 Eylül sabahı İstanbul'da buluştuklarında Sıkıyönetim Komutanlığının toplantılarını yasaklamış olduğunu öğrendiler.Ama bu kararlı barış savunucusu kadınları sıkıyönetim bile durduramadı.Toplantılarını planlandığı gibi kapalı salonda değil,ama İstanbul'un mavi gökkubbesi altında,Marmara adalarının birinde,sıkıyönetim koşullarında yapmayı başardılar.

Bizim beş yıl gibi kısa deneyimimiz,kadınların barış için gerçekten özveriyle çalıştıklarını gösterdi.Biraz önce konuşan arkadaşımız da kadınların dünya barış hareketine katkısı üzerinde durdu ve şöyle dedi:"düşünmeliyiz,kadınlar acaba neden barış hareketine katılıyorlar ya da katılmalılar?"
Bu soruya ilk yanıt belki,silahlanma harcamaları kadınların toplumsal eşitliğinin maddi temellerini sağlamanın önünde önemli bir engel oluşturuyor biçiminde olabilir.Yüksek silahlanma harcamaları toplumun genelini etkiliyor,neden yalnızca kadınlar,diye de sorulabilir.Ne var ki,eşitsiz gelişme yasasıyla söylemek istersek dünya genelinde az gelişmiş toplumlar,gelişmekte olanlar,her yıl milyarlarca doların silahlanmaya,savunma bütçesine ayrılmasından gelişmiş ülkelere oranla daha fazla zarar görüyorlar.Böylesi ülkelerde adaletsizlikler,eşitsizlikler artıyor.Bütün bunlardan ise tek tek ülkelerde ve dünyada en zayıf toplumsal kesimler daha da fazla etkileniyorlar.İşte bu kesimlerden biri de kadınlardır.Ve tabii çocuklardır,gençlerdir,azınlıklardır.

İşte biz Türkiyeli göçmenlerde F.almanya'da böylesi bir durumu yaşıyoruz.Biz bu "demokratik ve gelişmiş" toplumda yabancılara uygulanan ayrımcılıkla,eşitsizliklerle mücadele etmek zorunda kalıyoruz.Bu ülkedeki sömürü ve adaletsizlikler en zayıf kesim olan biz yabancıları etkiliyor.

Kadınlar eşitsizliklerden en çok etkilendikleri için,iki kat ezildikleri için günümüzde onları ezen koşulları besleyen silahlanma harcamalarına daha büyük bir öfke duyarak karşı çıkıyorlar. Barış kavramının içeriği böylece somut taleplerle doluyor.Bunlar bildiğimiz ve çok yinelediğimiz şeyler.Ben bugün üzerinde pek durmadığımız bir başka yanınıda konuşalım,düşünelim istiyorum.

Savaşların,insanın insana karşı şiddet kullanma davranışının en kaba,en yığınsal biçimi olduğunu biliyoruz.Bu noktadan hareket eden bazı düşünürler savaşları,insanda var olduğunu ileri sürdükleri saldırganlık içgüdüsüne bağlarlar.Bazı feminist akımlar ise kadınlara göre erkeklerde saldırganlık içgüdüsünün daha güçlü olduğunu iddia ederek,savaşları erkeklerin eseri olarak kabul etmektedirler.Tabii bu tür savlar savaşların gerçek nedeni olan sömürüyü,ekonomik etkeni gözlerden gizlemekten başka bir şeye yaramaz. Ama ne olursa olsun yine de savaşlar şiddete koşullanmış davranışlarda en uygun ortamı bulur.Başkasının emeğine el koymak,yani

TÜSTAV

sömürü de şiddetin bir biçimi değilmidir?

Sınıflı toplumlarda,egemen olan sınıf sömürdüğü sınıflar üzerinde baskı ve şiddet uygular.Bunu kaba ve ince biçimleriyle yapar. Şiddet egemen bir eğilim olarak eğitim sistemine,adetlere,törelere örflere yansır.Ta sınıflı toplumun başlangıcında,toplumsal üretimden koparılıp eve mahkum edilmelerinden itibaren kadınlar,hem toplumda egemen olan ve sömürü düzeninden gelen yapısal şiddete,hem de yine düzenden kaynaklanan değerlere uygun olarak ailede erkekler tarafından uygulanan şiddete maruz bırakılmışlardır.Feminist harekette de kadın üzerinde uygulanan şiddete karşı çıkış savaşa karşı çıkışla çakışarak kadın hareketinin barış hareketine yakınlaşmasında rol oynamıştır.Binlerce yıldır doğrudan şiddetin nesnesi olmuş kadınlara onun yeryüzünden silinip gitmesinde çok iş düşmektedir. Şiddetin karşıtı,panzehiri nedir? Sevgi değilmi? demek ki biz kadınlar yaşamı sevmeyi,yaşama sevincini,insanı,doğayı sevmeyi,çiçeği, böceği,her şeyi sevmeyi,öncelikle çocuklarımıza,gelecek kuşaklara öğretmek gibi yüce bir görevle karşı karşıyayız.Bunu başarabilmek içinse öğretmek durumunda olduğumuz çocuklarımıza örnek olmak üzere kendi davranışlarımızı şiddetten arındırmalıyız.Sonuç olarak şiddetin bireysel biçimleriyle de mücadele etmek zorundayız. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN ULUSLARARASI KADINLAR BİRLİĞİ

Barış ve Özgürlük için Kadınlar Birliği,1 Dünya Savaşı sırasında 1915 yılında Den Haag'da savaşı sürdüren oniki ülkenin ve tarafsız ülkelerin kadınları tarafından kuruldu. Kurucuları arasında Nobel Barış Ödülü sahibi Amerikalı Jane Addams'da vardı.

Birlik'in ana amacı silahsızlanmanın tam olarak ve tüm dünyada gerçekleşmesi,tüm anlaşmazlıkların barışcı yollarla çözümlenmesi, Uluslararası örgütlerin,günümüzde ise Birleşmiş Milletler'in ve onun yan organizasyonlarının güçlendirilmesi,halkların ekonomik,sosyal ve politik uyum içerisinde bulunması ve uluslararası hakların geçerlilik kazanması için çaba sarfetmek olarak belirlendi.

Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği,kuruluşundan beri,özgürlüklerin ve insan haklarının kısıtlanmasına karşı savaşımını sürdürüyor.Kadınların ve erkeklerin,barış içerisinde,savaş endişesi duymadan yaşayabilmek,cinslerinden dolayı,ırklarından,derilerinin renklerinden,dillerinden,uluslarından,sosyal durumlarından,politik ve dünya görüşlerinin farklı oluşundan ötürü ayırım görmeden yaşayabilmek için çaba sarfediyorlar .

Birlik'in uluslararası merkezi büroları Cenevre'dedir ve tüm dünyada kendisine bağlı 28 seksiyonu bulunmaktadır.Birlik senede 1 defa yaptığı toplantıda,bürolarının senelik programlarını belirlemektedir.

Devletlere bağı olmayan bir Kadın-Barış Organizasyonu olarak Birliğ'in Birleşmiş Milletlerin Cenevre,New York ve

TÜSTAV

Paris temsilciliklerinde,danışman statüsünde temsilcileri vardır.

Birlik,silahsızlanma,barışçı eğitim ve kadın hakları konularında önemli rol oynamaktadır.

Ülkelerdeki seksiyonları,yoğun olarak,kadın ve barış hareketi çerçevesinde,Cenevre'de alınan kararları gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Ulusal seksiyonlar,uluslararası tek tek üyeler,grup ve muhabirleri dahil 50 bin üyesi aracılığı ile ülkelerdeki politik gereksinimlere cevap vermeye çalışmaktadır.

Örneğin,Avustralya'da uran maddesinin üretilmesine ve ihracına karşı,Amerika'da sosyal hakların azaltılmasına ve budanmasına karşı,Sovyetler Birliği'nde kadınların seslerine kulak verilmesi için çalışıyorlar.İskandinav seksiyonları silahsızlanma seminerleri düzenl yorlar.Tahiti'de Birlik üyesi kadınlar pasifiklerde yapılan atom denemelerine karşı savaşım veriyorlar.

Birliğ'in üç ayda bir çıkan " PAX ET LİBERTAS " adlı bir gazetesi'de vardır.

BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN ULUSLARARASI KADINLAR BİRLİĞİ FEDERAL ALMANYA SEKSİYONU BAŞKANI DODO VON RANDENBORGH'UN KONUŞMASI

Önce sizlere bu daveteniz için teşekkür etmekle sözlerime başlamak istiyorum.Bu daveti yalnızca bir memnuniyet olarak değil,bizim organizasyonumuz için bir onur olarak kabul ettiğimi belirtmek istiyorum.

Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği'nin sizlerle,diğer gruplarla,dolayısıyla yabancı kadınlarla ortak çalışmalar yapmasıyla,düzeyinin ve etkinliğinin daha da yükseleceğine,faaliyetlerinin içeriğinin daha bir anlam kazanacağına inanıyoruz.İşbirliğinin gelecekte daha da artmasını diliyorum.

Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği,en eski,aynı zamanda da tek uluslararası Kadın-Barış organizasyonudur.İlk ortaya çıkışı 1.Dünya savaşı sıralarında Avrupa'da oldu.Kadın hareketinde daha önce çalışmış kadınlar tarafından kuruluşu 1915 yılında gerçekleştirildi.

Bununla şunu anlatmak istiyorum.Bu barış organizasyonu,daha önceleri,kadınların eşitliği,kadınların seçim hakkı,kadınların kendi ekonomik durumlarını kendilerinin belirlemesi gibi konularla çalışmalarına başladı.Özellikle kendi ekonomik durumlarını belirleme konusu o zamanlar pek güncel bir konu değildi, ama buna rağmen bu kadınlar bu konuyu da kahramanca gündeme getirdiler.

1.Dünya savaşı sıralarında bu çalışmaları yapan kadınlar, "kararlaştırıcı bir kadın çalışması,barış çalışmasıdır" diyerek barışın ne denli önemli olduğunu belirlemiş oldular.
Bu kadınların,o zaman söyledikleri şu sözler,bugün de yakıcı

TÜSTAV

derecede güncelliğini koruyor.

"Eğer bizler,bu dünyada kadınlar ve barış için bazı şeyleri değiştirmek istiyorsak,bu yalnızca bizler,biz kadınlar tarafından gerçekleştirilebilir."

İşte bundan çıkarak,1915 yılında,bu kadınlar alışılagelmişin dışında bir şey yaptılar.Kadınları Hollanda'da Den Haag şehrinde Kadın Konferansına çağırdılar.1915 yılında savaş sürerken devletlerin kadınları biraraya gelerek,karşılıklı konuştular,fikir alışverişi yaptılar.Ne kadar ilginç ve güzel birşeydi bu,savaşa rağmen konferansa katılmak.Bunun üzerinde iyi düşünmemiz gerek.

Hükümetler özellikle İngiltere ,Amerika ve Alman hükümetleri,krallıkları,bir avuç kadından bile korkuya kapıldılar. Bunların miktarlarının artacağından,büyük boyutlara ulaşacağından ürktüler.Konferansın boyutlarının genişlememesi için de bu küçük girişim karşısında büyük tedbirler aldılar.Sınırları kapadılar,gemileri,şilepleri,başka işlere gönderdiler.Bunların hepsi kadınların konferansa gelmesini engellemek içindi.Ama kadınlar,hem çok cesaretli ve bağımsız hem de çok atik ve akıllıydılar.

Benim anneannem Hollanda'daki kızkardeşinden pasaportunu getirtti ve o pasaportla Hollanda'ya geçti.Anneannem,uzun boylu ve iri bir kadındı.Oysa kızkardeşi,kısa boylu ve tombuldu.Ama bu sahte pasaport ile Hollanda'ya gitti ve konferansa katıldı. Kadınların yiğitlikleri,cesaretleri büyüktü.

Savaş sonrası,bu uluslararası kadın organizasyonu oldukça önemli roller oynadı.Özellikle barış konuları üzerinde çalıştı. Bu kuruluş,Halklar Birliği'ne (Völkerbund) çok eleştirel yaklaştı.Halklar Birliği'nden başka şeyler bekliyordu.Bu arada Herr Stromberger'in değindiği bir konuya değinmek istiyorum.Sayın Stromberger Halklar Birliği'ni Birleşmiş Milletler'in ön kuruluşu olarak belirtti.Bende uzun süreler tarihi konularla ilgilendim.Bu bakımdan bir düzeltme yapmak istiyorum. Halklar Birliği,ekonomik nedenle,ekonomik çıkarlarla kurulmuş bir batı birliğiydi.Pek çok ülke bu kuruluşa seve seve girmek istediği halde alınmadı.Tüm ayrıntılarına inmem şu anda mümkün değil.Yalnızca bir noktaya değinmek istiyorum.Almanya Halklar Birliğine 1925'te üye olmuştu.Sovyet Devleti ise 1917'de kuruldu ama Sovyetler Birliği,Halklar Birliği'ne ancak 1934 yılında Hitler Almanyası, üyelikten çekildikten sonra üye olabildi. Öyle zannediyorum ki bunu da bizim bilmemiz lazım.Bunun yanında Birleşmiş Milletler örgütü gerçekten savaş karşıtı bir birlik. Hangi ülke olursa olsun,ister Türkiye,ister Federal Almanya, isterse küçük bir ülke,her ülkenin orada bir oy hakkı var.Ama Halklar Birliği'nde durum böyle değildi.

Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği,otuzlu yıllarda,yani faşizmin Alman topraklarında egemen olduğu, Birliğ'in çalışmalarının yasaklandığı yıllarda,Avrupa'dan Amerika'ya göç eden pek çok kadının özellikle de Yahudi kadınların işleriyle meşgul oldu.Yoğun yabancı dil dersleri organize etti,Amerika'daki göçmen kadınlar bir an evvel yaşamlarını kendi başlarına devam ettirebilecek duruma gelsinler,Amerika'da yaşamlarını rahatça düzenleyebilsinler diye.

Bugün bizim yapdığımız önemli çalışmalardan biri de politik eğitim çalışmasıdır.Bu çalışmaları uluslararası çapta yapıyoruz. Otuzlu yıllarda başlayan,her sene yaz aylarında yapılan bu seminerlere 20-30 kadın katılıyor.Yalnızca Doğu ve Batı ülkelerinden kadınlar değil,tüm dünyadan,gelişmekte olan ülkeler-

TÜSTAV

den de kadınlar oraya katılıyorlar.Sosyalist ülkelerden de kadınlar var.Konuşmacıların birçoğu Sovyetler Birliği,Polonya, Bulgaristan gibi ülkelerden.Bu çalışmalar üzerine,Amerika 1962 yılından beri yeni bir çalışma daha geliştirdi:Sovyetler Birliği ve Amerika arasında kadın profesör değişimi.Her senede bir değişiyor.Bununla da iyi bir çalışma,örnek bir model ortaya çıkmış oluyor.

Eğitim çalışmalarının başlıca içeriği,Birleşmiş Milletler Örgütüne ilişkin bilgiler vermek,politika,iktisat,silahsızlanma konularında bilgilendirmek.Tüm bu çalışmaları prensip olarak, Birleşmiş Milletler ile beraber ve ondan aldığımız destek ile yapıyoruz.Her sene 8 Mart'ta Cenevre'de Kadınlar Konferansını topluyoruz.

Bu 8 Mart Konferansı tüm dünyadan kadın organizasyonlarının katılımı ile gerçekleşiyor.

Tüm dünyada kadın çalışmalarında kararlaştırıcı olan,kadınların bilgilenmeleridir.Bu nedenle de çeşitli ülkelerde,okuma-yazma bilmezlikle savaşım yürütülmektedir.Birçok ülkede derken bizim ülkemizi de belirtmeliyim.Hala burada da okuma-yazma bilmeyenler var.Bunlar istemediklerinden değil,hükümetlerin onlara bu eğitim imkanını vermemelerenden,okuma-yazma öğrenemiyorlar.

Birleşmiş Milletler Bildirgesinde,kadınların eşit hakları, gelişme ve barış için söylenenler fevkalade,ümit verici,ama bu ümidi hakikate çevirmek için daha çok adımlar atmamız lazım. Bu görev de uluslararası kadın organizasyonlarınındır. Eğer bu haklardan yararlanabilmenin yolları kapatılmışsa bunlardan yararlanamayız.Bu pekçok ülkede,hatta bizim ülkemizde de böyledir.Sizler kendiniz bunu yakından hissediyorsunuz,yaşıyorsunuz.

Bugün kadın çalışması yalnız uluslararası olabilir.Hepimizin birbirimize ihtiyacımız var.

Bizim çalışma dünyamızdan bir örneği tekrar vurgulamak istiyorum.Sayın Stromberger Volkswagen'e dikkati çekti.Bu biz kadınlar için çok önemli ve oldukça acı.Eğer bir tekel,çalışma saatleri ve çalışma ücretleri açısından buralardan memnun olmayıp uzaklara gitmişse bu,fazla maaş ödememek için,belirli sosyal hakları vermemek içindir.Başka ülkeye giderek bunlardan kurtulmaktadır.Yine gittiği ülkede de bu tekel için kadınlar en ucuz işgücüdür.Orada da yine onların balını yiyeceklerdir. Eğer biz kadınlar olarak,burada başka ülke kadınlarıyla birlikte çalışmazsak,deneyim alışverişinde bulunmazsak,bilgilerimizi birbirimize aktarmazsak bu işin içinden çıkamayız,bu çaresizliği kıramayız.

Bu nedenle Birleşmiş Milletler,bizim için önemli ve biricik bir forumdur.Hangi ülkeden gelirsek gelelim,aynı sese,aynı haklara,aynı ekilde tanınmaya sahip olabiliriz.Biz kadınlar konuşma hakkı verilmeyen ülkelerden ,mesela Suudi Arabistan'dan mesela Afrika Ülkeleri'nden,mesela Pasifik Ülkelerinden gelebiliriz ama BM'de hepimiz aynı haklara sahibiz.

Benim tahminime göre,UNESCO ,Birleşmiş Milletlerin yan kuruluşu olarak biz kadınları en iyi bir araya getirebilecek bir organizasyondur.

Batılı ülkelerin UNESCO'yu yıkma çalışmaları da bir tesadüf değil.Bu demektir ki,onların bu engellemeleri,bizim tüm dünyadaki gelişmemizi ve 3.Dünyadaki öğretim programını engellemek içindir.Tüm dünyadaki kadın ve çocuklar için olan programları engellemek içindir.

Biz şunu açıklıkla görmeliyiz ki , UNESCO için yapılan

TÜSTAV

herşey bizim ve çocuklarımız içindir.Biz şunu açıklıkla söylemeliyiz ki,uluslararası kadın hareketi dünya çapında,en büyük ve en önemli bağımsızlık hareketidir.İnsanlığın yarısını bizler oluşturuyoruz.Dünya çapındaki tüm çalışmaların %70'ini bizler gerçekleştiriyoruz.Buna karşılık alınan ücret yalnızca bütünün %10'u ve hatta 3.Dünya ülkelerinde %2 kadardır.

Sayın Stromberger,biraz evvel Birleşmiş Milletlerin kullandığı kağıt miktarından bahsetti.Ben buna diğer bir sayı eklemek istiyorum.Bu da oldukça şaşırtıcı.Birleşmiş Milletler'in bir yıl için bütçesi dünya çapında silahlanmanın 6 saatlik harcamaları tutarında.Bu sayıyı biz de Birleşmiş Milletlerden aldık.

Biz ne yapabiliriz? Aslında şimdiki soru:Bu nasıl devam edecektir? Hükümetler Birleşmiş Milletlerde temsil ediliyorlar. Buradan oraya gönderilecek bir temsilciye biz ancak öneriler verebiliriz.Ama kimi zaman hükümetlerin ülkelerinde yaptıklarıyla,Birleşmiş Milletler'deki konuşmalar farklılıklar gösteriyor.

Buna ülkemizden bir örnek verebilirim.Burada basında yayınlanmayan bir konu üzerinde durmak istiyorum.

SDI konusunu hatırlayalım.SDI programı Birleşmiş Milletlerde konuşuluyordu.Tartışmalarda Federal Almanya SDI'a karşı oy kullandı.Biz buna çok memnun olduk.Ama burada basında hiçbir açıklama yapılmadı.Aynı hükümet burada Bonn'daki konuşmalarda SDI için oy kullandı.Böyle örnekler çoğaltılabilir.Türkiye için de örnekler verilebilir.Sizin hükümetin de Birleşmiş Milletler'de oynadığı rolle,ülkenizde oynadığı rol zannederim farklıdır.İnsan Hakları Bildirgesini yalnızca imzalamak fayda getirmiyor,onu uygulamadıktan sonra.

Dünya çapındaki tüm problemleri,bizim zorluklarımızı çözme yollarını bulmalıyız.

Biz biliyoruz ki,3.Dünya ülkelerinde,kadınlar ailelerine su getirebilmek için günde 6 saat yürümektedirler,tüm bir gün bu iş için zaman harcamaktadırlar.Yine aynı sürede devletler 6 dakika içerisinde bu yeryüzünü roketleriyle zehirleyecek güce sahiptirler.İşte bunlar suyun kadınların bulundukları yere getirilebileceğinin gerekli teknik imkanlara sahip olduğumuzun delilidir.Teknik olarak bu problemleri çözme imkanımızın olduğunun delilidir.Para imkanları da mevcuttur.Eksik olan nedir? İstek.Ne eksiktir? Paylaşmaya hazır olmak.Barış paylaşmak demektir.Ben paylaşmayı bilmezsem,barışı mümkün kılamam. Barışı istemiyorum demektir.Konuşmamı burada bitirmek istiyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için sizlere çok teşekkür ederim.

TÜSTAV

yekün yokolmasına hayır diyor,uzayın silahlandırılmasına karşı seslerini yükseltiyorlar.

Çünkü uzayda ulusal sınırlar yok.Uzay silahları bir kez yerleştirildi mi,insanlığın bunlardan kurtulması olanaksız.

ABD Silah tekellerinin "Yıldız Savaşları" projesi göçmen kadınlara hem tüm insanlıkla birlikte topyekün yok olma tehlikesini, hem de bugünden başlayarak çok daha fazla ekonomik kısıntıyı getirmektedir.Oysa yıldızlar bize neleri anımsatmaz ki .....

Bu yıl ki 8 Mart çağrısında Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Başkanı Freda Brown tüm insanlığa şöyle seslenmişti:

"Yıldızlar genç sevgililer içindir,
Yıldızlar bebeklere ninniler söyler,
Yıldızlar bilimsel araştırmayı teşvik eder,
.....Yıldızları gören son nesilmi olmak istiyoruz? "

Bizde F.Brown'ın bu çağırısına yürekten katılıyoruz.

Günümüzde militarizme karşı savaş,bir tek ülkenin sınırları içine hapsolarak,kendi ülkesine yerleştirilmek istenen silahlara ve kendi ülkesindeki silah sanayine karşı çıkarak kazanılamıyor. Bu nedenle tüm barış güçlerinin ulusal egoizmden ve ulusal sınırlardan arınarak birlikte çalışması önem kazanıyor.

Çünkü karşımızdaki düşman,militarizmin ve savaş tehlikesinin kaynağı olan ,ABD ve NATO ülkeleri askersel sanayi kompleksi artık uluslararası bir güçtür.

Bu uluslararası canavara,dünyayı bir ahtopot gibi saran askersel sanayi kompleksine karşı tüm uluslardan barışseverlerin birlikteliği gereklidir.

Biz köklü bir barış geleneği olan Hollanda'da yaşayan Türkiyeli Göçmen Kadınların örgütü olarak,hem göçmen,hemde kadın olmaktan dolayı militarizme karşı barış ve silahsızlanma için savaşımda yerimizi almamız gerektiğine inanıyoruz.Daha çok sayıda Türkiyeli göçmen kadını barış savaşımına çekmeğe çalışıyoruz.

Barış için harcanacak en küçük çabanın bile büyük önemi olduğu düşüncesindeyiz.

Hollanda Türkiyeli Kadınlar Birliği ,bu düşüncelerle,geçtiğimiz Ekim ayı içinde Hollanda'daki tüm kadın örgütleriyle birlikte "Militarizmin Göçmen Kadınlar Üzerindeki Etkisi" konulu bir konferans düzenledi.Hollanda'lı ve göçmen kadın örgütlerinin birlikte gerçekleştirdikleri Konferans büyük ilgi gördü.Konferans,ABD'nin Yıldız Savaşları Projesi'ne katılan Hollanda Şirketleri'ni teşhir etmek,bu şirketlerin mallarını boykot etmek gibi kararlar aldı.

Ayrıca bu yıl 8Mart'ı Hollanda'da bulunan kadın örgütlerinin birlikte ve barış teması altında kutlamasını kararlaştırıldı.

Sanıyoruz,bugün dünyanın pekçok yerinde kadınlar yeni yıla silahsızlanma yolunda olumlu adımlar atılarak girilmesi için çalışmalar yapıyorlar.

"Nükleer silahsız 2000 yılına doğru,Barış,Eşitlik,Gelişme için" belgisi hepimizin yolunu aydınlatıyor.Bu belginin ışığında,"Nükleer silahsız bir dünyaya "ulaşmak için,Türkiyeli Göçmen Kadınlarında üzerlerine düşen görevleri başarıyla yerine getireceğine inanıyorum.Seminerimiz,bu konuda somut bir göstergedir.Türkiye Göçmen Kadınlarının barış düşünü gerçekleştirmek yolunda birlikte çalışmasının kanıtıdır.

Barışı kazanmak için tüm barışseverler,yüreklerimizi ve ellerimizi birleştirelim.Batı Avrupa'nın ve dünyanın dört bir yanından barış türkülerini yükseltelim.

Saygılarımla.

TÜSTAV

BARIŞ DERNEĞİ ONUR KURULU ÜYESİ G.DOĞAN GÖRSEV'İN YAPTIĞI KONUŞMA

Değerli Kardeşlerim,

İçinde bulunduğumuz Uluslararası Barış Yılı'nda dünyanın her yöresinde barışla ilgili toplantılar yapılıyor.Kadınların barış savaşımına daha geniş ölçüde katılma olanaklarını görüşmek,bunun etkili yöntemlerini,araçlarını aramak,geliştirmek için yaptığınız bu toplantıyı,Türkiyeli barış savunucularından biri olarak kıvançla selamlıyorum.

Buraya,gerçekten kutlamaya değer çabalarınızı selamlamak, kuşkusuz esin verecek çalışmalarınızı izlemek için gelmiştim. Bana da konuşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim. Değerli zamanınızı boş yere almamayı,çalışmalarınızı aksatmamayı gözeterek birkaç noktaya değineceğim.

Bildiğiniz gibi ,çağımızda halklar arası,devletler arası, ilişkiler tarihte daha önce eşi bulunmayan bambaşka bir düzeyde seyrediyor.Eski,geleneksel,hegemonyacılık,çatışma,rekabet ilişkileri gitgide geriliyor,onların yerini hak eşitliği, güvenlik ve işbirliği ilişkileri alıyor.Ne var ki,insanlık tarihinde Oktobr devrimiyle başlamış olan bu yeni süreç,barış içinde yan yana yaşama süreci,genel yükseliş eğilimine rağmen, düz bir çizgi izlemiyor.Örneğin,gözü dönmüş faşizmin yol açtığı 2.Dünya Savaşıyla,onun ardından,hegemonyacı konumlarının sarsılmasından,bunalımlardan ürküntüye düşen silah tekellerinin ve askersel-sanayi kompleksinin körüklediği soğuk savaşla kimi kesikliklere uğrayabiliyor.Ama barıştan,halkların dostluğundan,silahsızlanmadan,uluslararası güvenlik ve işbirliğinin derinleşmesinden yana güçlerin tüm dünya ölçeğinde ve tek tek ülkelerde gitgide ağır basmasıyla bu süreç,kimi ciddi güçlüklerle karşılaşmasına rağmen,yine de yol alıp gidiyor.Nitekim 1975 Ağustosunda imzalanmış olan Helsinki Nihai Senedi,bu kapsamlı yumuşama sürecinde önemli bir kilometre taşı olmuştu.

Dünyadaki bu gelişmeler kuşkusuz ülkemize de yansıyor,onu önemli ölçüde etkiliyor.Çürkü hammadde,mamul eşya,bilgi,haber alışverişinin,çeşitli amaçlarla gezilerin alabildiğine arttığı dünyamızda,eskisi gibi,yerel,ulusal kabuklar içinde,kendinden ibaret olarak,el yordamıyla yaşamak çoktan olanaksız hale gelmiştir.Bilimsel-teknik devrimin getirdiği yeni ivmeyle büsbütün olanaksızlaşmaktadır.Bunu şunu vurgulamak için söylüyorum:Özellikle çağımızda,dünyada olup bitenleri tanımadan, onların dış görünüşleri altında yatan eğilimleri,bunların anlamını kavramadan,o kavrayışın gerektirdiği doğrultuda çaba göstermeden özgürce yaşamak olanaklı değildir.

Çağımız dünyasındaki gelişmelerin ülkemizi önemli ölçüde etkilediğinden söz ettim.Gerçekten,çağdaş dünyadaki genel gelişimin derin nedenlerini kavramaz,onun mantığını,duyarlıklarını kuşanmazsak,yerellikle koşulu,yüzeysellikle sınırlı geleneksel bakış açısıyla,ne kadar dikkatli ve gerçekçi olursak olalım,ülkemizde feodal Osmanlı devletinin yıkılışını da, yabancı işgaline karşı yerel direnişlerin ulusal bir kurtuluş savaşı düzeyine yükselmesini ve devrimle sonuçlanmasını da tam olarak anlayamayız.Önce büyük kuzey komşumuz tarafından tanınmış ve desteklenmiş olan genç Cumhuriyetin,kuzey komşumuzla birlikte barış içinde yan yana yaşama ilkelerini benimseyerek Atatürk'ün sağlığında sürdürdüğü barışçı dış politikayla bölge barışına nasıl olumlu katkıda bulunduğunu ve ülkemizin sanayileşmesine ve ülkemizde toplumsal yaşamın yenilenmesine nasıl bir güç kazandırdığını da tam anlayamayız.Aynı şekilde,

TÜSTAV

2.Dünya Savaşını izleyen yıllarda dünyada süren soğuk savaş koşullarının ülkemize kaybettirdiklerini de...Sözü uzatmamak için bu konuda daha yakın bir örnekle yetineceğim.Bildiğiniz gibi,70'li yıllarda ülkemizde geçerli Anayasanın üstüne bir şal örtüldü,liberal Anayasa önemli ölçüde budandı,demokratik haklar kısıtlandı.Üstelik çok geçmeden iktidara geçen Birinci MC hükümeti varolan kısıtlı hakların kullanılmasını da büsbütün zorlaştıran bir yol izledi.İşte ülkemizde gerici yönetimin baskıları böylesine yoğunlaşmışken,dünyada yumuşama sürecinin yükselişi ve 1975 Ağustosunda Helsinki Nihai Senedi'yle belgeleşmesi ,ülkemizde 1 Mayıs'lara konmuş olan 51 yıllık yasağın işlemez hale gelmesine ve 1976 1 Mayısının İstanbul'da yüzbinlerin coşkulu katılımıyla kutlanmasına olanak sağladı.Yine aynı yılın 1 Eylülünde Dünya Barış Günü,yıllardan beri ilk kez yasal bir şekilde ve yığınsal olarak kutlanabildi ve çok geçmeden Türkiye Barış Derneği'nin kurulmasıyla,Türkiye Barış hareketi 27 yıllık yasağın üstüne ilk kez yasal örgütüne kavuştu.Burada hemen,olası bin yanlış anlamaya yer bırakmamak için bir ekleme yapayım:Bu açıklamayla ben yalnızca,çağımız dünyasındaki gelişimin ülkemizi nasıl etkilediğini belirtmek istedim.Bu vürgulama elbette ki halkımızın barış içinde,adil ve demokratik bir yaşam özlemini ve bu özlemi çağdaş dünya koşullarında gerçekleştirmek için kimi zaman kendi yaşamını ortaya koyarak uğraş vermiş değerli öncülerin mübarek çabalarını görmezlikten gelmek anlamına gelmez.

Evet,işte o Türkiye Barış Derneği'nin kimi kuruluş hazırlıklarına katılmış,kuruluş konferansında hazır bulunmuş ve ilk günden itibaren onun içinde yer alarak çalışmalarına gücü yettiği ölçüde omuz vermiş,gerektiğinde onu askersel mahkeme önünde de savunmuş bir kişi olarak,edindiğim deneyimlerden hareketle,insanları barış savaşımına götüren ve orada tutan düşünüş tarzının bazı özelliklerine burada kısaca işaret etmek istiyorum.

Değerli Kardeşlerim,

Burada demin Yüksel Selek arkadaşımız barış ve kadınların katkısı konusunda görüşler açıklarken,arada bana da bir soru yöneltti,şiddetin karşıtının ne olduğunu yanıtlamamı istedi. Kısaca "Sevgidir,yaşama sevinci temelinde sevgidir" dedim. Önce bunu biraz açmak istiyorum.

Çağımızda silah teknolojisindeki gelişimin artık savaşı düpedüz olanaksız kıldığı olgusu üzerinde durulurken çoğu kez, nükleer başlıkların vb. tüm dünya için ölümcül yıkım gücünü vurgulamak için,günümüzde olası bir savaşın irkiltici,ürkütücü sonuçlarına işaret ediliyor.Ama bu türlü haklı vurgulamalar kısaca dile getirildiğinde,barışçıların savunduğu içerik eksik yansıtılmış oluyor.

Çünkü çağımızda barışı savunanlar,barışı gerçekleştirmenin yolları üzerinde kafa yoranlar,barışı silahların patlamadığı dönemden ibaret görmüyorlar.Barışı savaş korkusuyla,yokolma korkusuyla bağlı bulmuyorlar.Barışı,genel silahsızlanma ve güvenlik koşullarında,halklar arasında,insanlar arasında dostluğun,işbirliğinin artması olarak,rekabetin yerini dayanışmanın alması olarak ,toplumsal yaşamın her alanından,kafalardan,yüreklerden şiddet'in sökülüp atılması,onun yerine sevginin egemen olması olarak anlıyorlar.Hatta bu anlayışlarını barış savaşımlarında da somutluyorlar.
Nitekim,Türkiye Barış Derneği davasında birçok dostlar savun-

TÜSTAV

malarına barışı sevgiye dayalı olarak anladıklarını dile getirdiler.Örneğin değerli şair Ataol Behramoğlu savunmasında sevgi üzerine konuştu.Yine benden önce savunma yapanlardan,hepinizin çok iyi tanıdığı Sayın Reha İsvan,büyük Fransız şairi Paul Eluard'dan bir şiir okuyarak,barışın sürekliliği için sevginin hava kadar,su kadar önemli olduğunu dile getirmişti.Onlardan sonra yaptığım savunmada -o savunmanın metnini,yakında çıkacağını öğrendiğim Barış Savunmaları'nın ikinci cildinde görebileceksiniz- yaklaşık olarak şöyle demiştim:"Savaşa karşı barışı savunmak,emperyalizmin hegemonyacılığına karşı ulusal bağımsızlığı savunmak,zorbalığa karşı demokrasiyi savunmak, gericiliğe karşı toplumsal ilerlemeyi savunmak,yeni bir toplam çizgisi çekerek özetlersek,sevgisizliğe karşı sevgiyi savunmak,insanca yaşamanın bir gereğidir,politik olmaktan çok ahlaksal bir tavırdır."Bizleri Sovyet yanlısı,Moskova'nın adamları olmakla suçlamaya kalkan savcı bilmiyorum bunu anladı mı,ama biz aklımızın kestiği,yüreyimizin onayladığı doğruyu o koşullarda da böyle dile getirmeye çalışıyorduk.

İkinci bir noktaya değinmek istiyorum;Barış için çaba göstermek,barış savaşımına katılmak,günümüzde insanca yaşamanın kişilik sahibi olmanın vazgeçilmez bir gereğidir.

Bu düşüncemi Uluslararası Barış Yılı'nda yayımlanan "Barış Defteri" diye ufak bir kitapçıkta da dile getirdim.Türkiyede barış hareketinin özetlemesini yapan o küçük yayın belki dikkatinizi çekmiştir.

İnsan elbette biyolojik bir varlıktan ibaret değildir.Onun birçok biyolojik ihtiyaçları bile zaten toplumsal olarak koşullanmıştır.Kaldı ki onun pek çok ihtiyaçları biyolojik varlığı ile sınırlı değildir,bilinçseldir.Kişinin gelişmişliği oranında,biyolojik olmayan yeni yeni ihtiyaçlar ortaya çıkar. Kişi o ihtiyaçlar doğrultusunda yeni ilişkiler kurar ve faaliyetlere girişir.O temelde daha yeni ihtiyaçlar duyar hale gelir ve kişilerde kişilik böylece gelişir gider.

Günümüzde global bir sorun haline gelmiş olan barış sorunu, her gelişmiş insan için ihtiyaçlara yanıt içeren öyle zengin bir içerik kazanmıştır ki ona sırt çevirerek onurlu,insanca bir yaşam sürdürmek nerdeyse olanaklı değildir.

Böylece barışın savunulmasına katkıda bulunmanın tek tek kişilikler için bir davranış biçimi haline geldiğine işaret etmek istiyorum.Ülkemizde barış savunucularında da bunun somut örneklerini gördüm,çok zor koşullarda da olsa,bedeli kimi zaman pek ağır da tutsa,davranış biçimlerini hiç değiştirmediklerine tanık oldum.

Size burada Sayın Dikerdem'in kişiliğinden,bizzat tanık olduğum bir örneği anmak isterim.Metris Askeri Tutukevindeydik. Hep iyi koşullarda yaşamış,on yıllarca diplomat olarak Ülkemizi temsil etmiş insan hapishanelere düşürülmüştü,kanaatlarını şaşmadan savunduğu için.Üstelik genel sağlık durumu iyi değildi. Hastahaneye gitmesi gerekiyordu.Sabahleyin koğuşun kapısında kollarını arkadan gerdirip,ona itiraz edeceği zamanı bırakmadan hem de zincirli cinsten kelepçe vurdular.Arkadan gerdirilmiş kolların verdiği derin sızıyı gözünüzde kolay canlandıramazsınız.Üstelik kelepçenin zincirlerini arkadan öyle zorlayarak sıkıyorlardı ki,zincir baklaları ete gömülüp bilek kemiklerine kadar oturuyor,bu ikinci acıya ek olarak,o durumda kan dolaşımı da zorlaştığından,tüm el parmakları da morarıp şişiyor,üçüncü bir acı kaynağı oluşturuyordu.Sayın Dikerdem, o saygıdeğer, mübarek insan ,akşam koğuşa geri getirildiğinde,fizyolojik

TÜSTAV

olarak gerçekten bitkindi.Tuvalete çıkmasına izin verilmemesinden esefle yakındı,oysa sağlık koşullarından ötürü,buna başkalarından daha sık ihtiyacı vardı.Bileklerinde derin zincir izleri duruyordu,parmaklarıadam akıllı şişmişti ve mosmordu. Uzun yıllar devleti temsil etmiş bu insanın devlet düşmanı sayılarak hapislere konulması,üstelik böyle hunharca baskılara maruz tutulması trajik bir şeydi.Ama daha önemlisi,Sayın Dikerdem'in barış bilincini,barış sorumluluğunu,hepimizi esinlendiren bir davranış biçimi halinde kararlılıkla sürdürmesiydi.Sayın Dikerdem'in yüzündeki "acıyı bal eyleyenler"e özgü güven verici aydınlık hiç eksilmedi.

Sayın Reha İsvan'ın gelişkin kişiliğinin askersel tutukevinde yıllar boyunca verdiği onurlu sınavı ,yayımlanan anılarından zaten biliyorsunuz.

Burada çok anlayışlı barış savunucuları gördüğüm için, izninizle üçüncü bir noktaya kısaca değinmek istiyorum.

Kadınların birer ana olarak,çocukların yetişmesinde,çocukların yaşam sevgisinin uyanmasında ve derinlemesine kök salmasında özel bir rolü,etkisi vardır.

Günümüzde silah tekelleri,halklar arasında,kişiler arasında güvensizliğin,kıyasıya rekabetin ve gerektiğinde çatışmaların sürüp gitmesinden çıkarı olanlar ,çocukların yetişmesini hep şiddet doğrultusunda koşullandırmaya bakıyorlar.Oyuncaklar yoluyla bile şiddet,çatışma yüceltilmek isteniyor.

Bu durumda anaların,çocuklarına erken yaşta şefkati tattırmaları,onları sevmeye,varetmeye,hele birlikte varetmeye özendirmeleri,barışın savunulmasının gelecekte daha da güçlendirilmesi için önemli bir güvencedir.

Açıktır ki çocuklara böylesi özel bir ihtimam,gelecekte yalnızca barış için değil,kadın haklarına duyarlı ortamın güçlenmesi için de bugünden önemli bir katkıdır.

Çünkü barış savaşımı özgürleşmiş insanların varlığıyla yükselir,ama ayrıca özgürleştirici bir işlev de görür.

Son olarak ,barış savaşımının kimi güncel görevlerine de kısaca bir değinmek istiyorum.Zamanımızda,geneliyle yığınsal demokratik hareketlerin,özeliyle savaş karşıtı hareketin alanı genişlemiş,etkisi artmıştır.

Uluslararası Barış Yılı dolayısıyla toplanan Kopenhag Dünya Barış Kongresi'ne katılmak mutluluğunu tattık.Orada dünyanın dört bir yanından,130'u aşkın ülkeden gelmiş çeşitli inanış ve görüşlerden insanların ortak duyarlıklarını nasıl bir anlatım çeşitliliği içinde dile getirdiklerini kulaklarımızla işittik,biz de onlara katıldık.Kongre'ye başkanlık eden, Danimarka Muhafazakar Partisinden -tekrar ediyorum,Muhafazakar Partiden-Sayın Hermod Lannung'un barışı örnek bir kararlılıkla savunmasını ve sergilediği mantığı hayranlıkla izledik. Bu Kongre'nin,uzayın askerselleştirilmesine yönelik SDI projesine ve atom silahı denemelerine karşı çıkması ,Reyjavik zirve toplantısı sonuçlarının uluslararası yumuşama yönünde gelişmesini teşvik etmiştir.

2000 yılına,nükleer bir savaş tehlikesi geride bırakılarak ve eşit güvenlik temelinde genel silahsızlanma yolunda önemli yol almış olarak girilmesi umutları artmaktadır.Bu umudu gerçekleştirecek güçlerin dünyada gitgide ağır bastığını kıvançla görüyoruz.Ülkemizdeki atom başlıklı füzelerin kaldırılmasını da getirecek bu gelişmeye,bulunduğumuz Batı Avrupa ülkelerindeki barış hareketlerine katılarak destek olmalıyız.

TÜSTAV

Öte yandan,ülkemizde özellikle son yıllarda olan bitenlerden ,barış ile demokrasi arasındaki yakın bağı gitgide daha iyi kavrıyoruz.Temel insan hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması,yasaklanması barışın yığınsal savunulmasını engelliyor. Ülkemizde insan haklarını savunanlara buradan,Batı Avrupa ülkelerinden gösterilecek dayanışma,Türkiye'de barış hareketinin yeniden yükselmesine ve etkisinin genişlemesine de kuşkusuz değerli bir katkı olacaktır.

Çalışmalarınızda içtenlikle başarılar diliyorum.

SAĞLIK VE BARIŞ

Dr.med.Tülin Tarakcıoğlu

Barış ve Sağlık veya toplumsal ve şahsi iyilik,her insana derinlemesine tesir eden,yaratıcı,üretici ve dopdolu bir yaşamın,insanlığın sosyal ilerlemesinin gerçekleştirilmesinin en temel şartlarıdır.

Tıp biliminin temel ögesi insandır.İnsanı yaşatmak,sakatlıklarını gidermek ve giderek daha uzun ve sağlıklı yaşamayı sağlamaktır. Çağdaş tıp bilimi,insanları yalnız hastalıklarında değil,sağlıklı iken de inceleme alanında saymaktadır.

İkinci Dünya Savaşı'nın getirdiği felaketler ve bunların korkunç sonuçları,1948 senesinde Birleşmiş Milletler topluluğu'nun bir alt kuruluşu olan Dünya Sağlık Örgütü'nün (World Health Organization-WHO) kurulmasını gerekli kılmıştır.

Birleşmiş Milletler topluluğu alt kuruluşu olan Dünya Sağlık örgütü "SAĞLIK" sözcüğünü şöyle tarif etmektedir. " Sağlık,yalnızca hastalık yada sakatlıkların bulunmaması demek olmayıp,bedensel, ruhsal ve sosyal yönlerden tam bir iyilik halidir."
Özellikle sosyal yönden tam bir iyilik hâli 19.yy. dan beri savunulan bir koşuldur.

Dünya Sağlık örgütü'nün "Herkes için parasız sağlık bakımı" istemine,sosyalist ülkeler,gelişmekte olan ülkeler ve giderek daha çok kapitalist ülkeler katılmaktadırlar.

Dünya Sağlık örgütü'nün senede bir kere yapılan genel kurul toplantılarında ileriye yönelik kararlar alınmaktadır.1977 yılındaki toplantısında,örgütün ana amacı,"2000 yılına kadar herkes için sağlık" olarak belirlendi.Bu,tüm insanlara sosyal adalete dayalı, verimli bir yaşam sağlanmalıdır,anlamına geliyordu.Bu karar,objektif, ilerici ve cesaretli bir karardı.Bu amacı yaşama geçirmek için,

TÜSTAV

Sovyetler Birliği'nin Alma-Ata kentinde yapılan ,dünya Sağlık Örgütünün toplantısında,Sovyetler Birliği'nin Alma-Ata girişiminin ve UNICEF (Birleşmiş Milletler'in çocuklara yardım organizasyonu) tarafından konferansa sunulan bildirge kabul edildi.
Bu bildirgenin ana prensibi,"Herkes için temel tıbbi bakım güvencesi olmalıdır" olarak belirlendi.
Türkiye de "ALMA-ATA TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ BİLDİRGESİ'ni" imzalayan ülkeler arasındadır.

"2000 yılına kadar herkes için sağlık" ,belgisinin gerçekleştirilmesinin şartı,doktorların ve sağlık kesiminde çalışan tüm personelin barışın sağlanması ve onun korunmasındaki rolü ile eş anlamlıdır.

2000 yılına kadar herkes için sağlık prensibini yaşama geçirmek için gerekli olan maddi temel yalnızca silahsızlanma yoluyla sağlanabilir.Bu açık bir gerçektir.

Barış sözcüğü,biz hekimlere hemen Yunanlı hekim Hipokrad'dan adını alan Hipokrat Yemini'ni anımsatıyor.Bizler hekimlik görevine başlamadan önce bu yeminle söz verdik."Kişinin yaşamına ana karnından ölümüne kadar saygılı olacağım.Onları,hastalıklarından ve sakatlıklardan koruyacağım,kişiler arasında ayrıcalık yapmadan hastalananları tedavi edeceğim.Yaşamlarını gücüm yettiğince uzatacağım."
20.yy ın hekimleri Hipokrat yemini'ne şu sözleri ilave ettiler.
"Nükleer silahlar benim mesleğimin mensuplarına ileri derecede büyük sorumluluk getirmektedir.Bir topyekün atom savaşı insanlık için son salgın olabilecektir.Bu nedenle ben böyle bir savaşı önlemek için elimden geleni yapacağım."

İşte hekimlerin bu toplumsal sorumluluğu,biri Sovyet diğeri Amerika'lı iki hekimi harekete geçirmiştir.Ve onlar"Barışın gerçekleşmesi için nükleer silahlanmaya hayır"demişlerdir.

Burada sizlere bu iki hekimin yaptıklarını,kurdukları kuruluşu anlatmam,zannediyorum tıp mensuplarının ,sağlık için neden barıştan yana taraf tutmaları gerektiğine yanıt olacaktır.

1980 senesinde aralarında Prof.Lown(Harward Üni.Tıp Fak .Kardiyoloji Kliniği Direktörü),ve Prof.Çasov'unda (Moskova Ulusal Kalp Bilimler merkezi direktörü), bulundukları Amerikalı ve Sovyet doktorlar Cenevre'de biraraya gelerek Uluslararası nükleer bir savaşı önlemek için doktorlar birliğini (IPPNW,International Physicians for the Prevention of Nuclear War) kurmuşlardır.Nükleer bir savaşı önlemek için uluslararası doktorlar birliğinin başkanı ve kurucusu olarak Prof.Lown Washington yakınlarındaki Airile kentinde 1981 yılında yapılan 1.Uluslararası kongreyi açarken amaçlarını şöyle açıklıyordu."Amacımız dünya ölçeğinde doktorların dikkatini bir nükleer savaşın yok edici tehlikesine çekmektir.Ümidimiz odurki doktorlar bu konuda halkın aydınlanmasına yardımcı olacaklardır. Kadermişçesine bir felakete yönelmiş zamanımızdaki bu gidişi daha güçlü bir kamu oyu durdurabilir.Bu anlamda hastalarımıza,kamu oyuna,politikacılara,bir nükleer savaşın,insanlığın salgın bir hastalığın etkileri gibi etkileyeceğini anlatmak gerekmektedir.
Nükleer silahlanmanın bugün bile bir hastalık etkisi yaptığını onlara anlatmalıyız.Bu silahlanma psikolojisi içersinde gençlerin geleceğe olan güvenleri yıkılmaktadır."

1982 yılında İngiltere(Cambridge) de yapılan 2.Uluslararası kongreye ekseriyeti Nato ve Varşova paktı ülkelerinden olmak üzere 160 delege katılmıştır.Bu delegeler uluslararası düzeyde 31 ülkeyi temsil ediyorlardı.

3. Kongre ,1983 yılında Amsderdam da yapıldı,4. Kongre ,1984 de Helsinki de,5. Kongre de 1985 yılında Budapeşte de yapılmıştır. 6.Kongre 1986 da 49 ülkenin üye olarak bulunduğu 63 ulusun temsil edildiği ve 4600 kişinin katılımıyla Köln de yapıldı.Bu yılki kongrenin ev sahipliğini yapan Federal Almanya Seksiyonu ki ,içersinde biz

TÜSTAV

Türk doktorlar olarakta üyeyiz ve çalışıyoruz,5000 kadar nükleer savaş karşıtı doktoru içersinde barındırmaktadır.

Topraklarından iki dünya savaşının çıktığı bir ülkenin hekimleri olarak,onların halklarına yaptıkları ve tüm ülkelerde yankı yapan şu çağrı,hiç şüphem yokki,nükleer savaş tehlikesi dünyamızdan tamamen kaldırılıncaya kadar geçerliliğini koruyacaktır."Atom savaşı öncesi sizleri uyarıyoruz.Eğer bir atom savaşı çıkarsa,yaşayanlar ölenleri kıskanacaktır."

Nükleer savaşa karşı olan doktorları biraraya getiren olgular nelerdir ?

Delicesine süren silahlanma yarışı dünyada birçok ülkenin karşılaştığı acil ekonomik ve sosyal sorunların çözümünü zorlaştırmakta ve yine insanlığı mümkün olabilecek gelişmelerden mahrum bırakmaktadır.

Dünya çapındaki nükleer silahlanma korkunç boyutlara erişmiş bulunuyor.Nükleer silahların toplam gücü 13500 Megaton olarak biliniyor.Bu Hiroşima'ya atılan bombanın bir milyon mislidir.Nükleer silahlanmanın günümüzde aldığı korkunç boyutları daha iyi kavrayabilmek için,aşağıdaki örneklemeler yardımcı olabilir.

Bu nükleer güç 30 sene boyunca hergün,2.Dünya Savaşı'nın yaptığı yıkımı yapacak boyutlardadır.Yeni kitle kırım silahlarının geliştirilmesi ve üretilmesi için dünyada her yıl 800 milyar US-Dolar veya bir dakikada 1 Milyon US-Dolar harcanmaktadır.Aynı anda gelişmekte olan ülkelerde açlık ve hastalıktan günde 40 bin çocuk yaşamlarını yitirmektedir.Yine 250 milyon çocuk için öğrenme,eğitim olanağı Sağlanamamaktadır.570 Milyon insan yeryüzünde kronik beslenme yetersizliği ile karşı karşıyadır.Askeri harcamaların yalnızca % 60'ı ile yalnızca bir senede 400 Milyon çocuk için 600 bin okul veya 18 Milyon yatak kapasiteli 30 bin hastahane kurmaya yeterlidir.

Bir nükleer savaş durumunda,tıbbın çaresiz kalacağı bilinmektedir.Günümüzle karşılaştırıldığı zaman önemsiz kalan,Hiroşima'ya atılan atom bombasının,koskoca şehri yerle bir ettiği ve 75 bin insanın ölümüne,100 bin insanın ağır yaralanmasına yol açtığı biliniyor.Yine Hiroşima'da 298 doktordan sadece 18 i,1780 hemşireden 135 i yaşayabilmiş,45 hastaneden 3 ü vazife görebilir durumda kalabilmiştir.Milyonluk bir şehire 1 Megatonluk atom bombası atılmış olsa bu insanlara yardım edebilmek için 3 binden fazla doktora 10 binden fazla hemşireye ve sağlık personeline ihtiyaç vardır.Genel bir nükleer felakette (10 bin megaton) ,tıbbi yardım yapılabileceği var sayılsa bile,tıbbi yardım için 30 milyon doktor ve 100 milyon hemşire gereklidir.Dünya Sağlık örgütü'nün bilgilerine göre bugün dünyada 3-3,5 milyon doktor,7,5 milyon hemşire bulunmaktadır.Böyle bir atom bombası patlamasında bunların büyük bir kısmınında yaralanacağı veya hayatlarını kaybedeceğini hesap etmek gerekir.

Hangi çılgın nükleer bir savaşta yaşama şansı görür?
Nükleer savaş düşüncesi bile,yalnızca dehşet verici ve tabiata aykırıdır.

Düşününüz birkere,doktorlar,erken doğan bir çocuğu kurtarabilmek için hangi zahmetli metotlara başvuruyorlar.çocuğu hayata kazandırmak pek çok tıp mensubunun kollektif çalışmasının sonucudur. Çocuğu olmayan annelere o mutluluk anını yaşayabilmeleri için hangi zor metotlar uygulanıyor.Herşey dünyaya yeni bir insanın doğumu,yaşamın devamı için.Böyle bir dünyada bir atom bombası bir seferde milyonlarça insanı yokedebiliyor.Zengin kaynaklarla donanmış ülkeler çöle dönüşebiliyor.

Ben şuna inanıyorum ki nükleer bir felaketin etkilerini iyi tanıyan,milyonlarca insanın etkilenebileceğini veya yokolabileceğini bilen hiçbir insan,özellikle hiçbir doktorun buna sessiz kalmaya hakkı yoktur.

TÜSTAV

Prof.Dr.Tschasow (IPPNW'nin Sovyet Başkanı) ,nükleer savaşın önlenmesi için çaba harcayan dünya doktorlarına şöyle sesleniyor. "Yeryüzünde yaşamı korumak için görevlendirilmiş olan biz doktorlar, bir nükleer savaşın gerçek tehlikesi hakkındaki hakikatleri saklamak ve insanoğlunun yaşam içgüdüsünü baskı altına almak denemelerinin uygulandığı zamanımızda bunlara seyircimi kalacağız?Bunun tek bir yanıtı vardır,hayır. biz asla seyirci kalamayız.İşte bu yüzden kendimi bir nükleer savaşın önlenmesine adamış bir hekim olarak bizim en acil görevimiz,bir nükleer felaketin önlenmesidir diyorum."

Nükleer bir felaketin önlenmesi için doktorların nasıl katkıda bulunabilecekleri sorusuna yanıt şöyle somutlaşıyor:

- İlk görev atom silahlarının kullanılması halinde ortaya çıkacak korkunç tıbbi sonuçların kamu oyuna ve politikacılara en iyi biçimde açıklamak olmalıdır.
- Yığınların bilincinde atom savaşının yapacağı etkilerin ne olabileceği canlandırılabilirse ,atomla silahlanma yarışının sonlanması için gayretler de artacaktır.
- Atom silahları üreten devletlerin bu silahları ilk kullanacak taraf olma durumunda olmayacaklarını açıklamaları için çaba sarfetmek(Sovyetler Birliği bunu yapacağına söz vermiştir.).
- Bütün atom silahlarının ,kitle yok etme silahlarının,bakteriyolojik ve kimyasal silahların yasaklanması için uluslararası anlaşmaların sağlanmasına katkıda bulunmak.
- Uzayın tüm insanlığın ortak malı olduğundan çıkarak silahlardan arındırılmış kalmasına çaba sarfetmek.
- Hastalarımıza atom silahlarının kullanılması halinde kısa veya uzun sürede bizim de yardımcı olamıyacağımızı anlatmak.
- Sınırlı bir nükleer savaş tezinin,bugün silah deposuna döndürülmüş dünyamızda olanaksız olduğunu,bunun bir barut fıçısının üst kısmını ateşlemeye benzediğini dile getirmek.gerekmektedir.

Bu sene Köln de "Hep beraber ölmek değil hep beraber yaşamak istiyoruz" belgisi altında 6.Kongresi yapılan "Nükleer bir savaşı önlemek için uluslararası doktorlar birliği",1984 Unesko Barış Ödülü'nü ve 1985 Nobel Barış Ödülü'nü aldılar.1985 Nobel Barış Ödülü komitesi ,1985 Nobel Barış ödülü'nün elliden fazla ülkeden 140000 doktoru içersinde barındıran bu kuruluşa verilmesinin nedenini şöyle açıklıyordu."Bir atom savaşının korkunç yıkımının sonuçları konusunda,insanlığa yaptığınız hizmet,uzmanca bilginizin yaygınlaştırılmasının yanı sıra bilinçlendirme ürünüdür."

Türkiye de Türk Tabibler Birliği bünyesinde yer alan hekimler, 26 Haziran 1986 ,tarihindeki yıllık kongrelerinde aldıkları bir kararla IPPNW Seksiyonunun ülkemizdede kurulmasına karar verdiler.

Sözlerimi bitirmeden önce,Nükleer bir savaşı önlemek için uluslararası doktorlar Birliğinin 6.Kongresinden iki anımı sizlere aktarmak istiyorum.

Köln kentinde kongrenin yapıldığı fuar alanı,Hitler zamanında Buchenwald toplama kampının bir bölümüymüş.Bu toplama kampında kalanların aralarında verdikleri bir söz,bir yemin varmış.Bu yemin "Buchenwald Yemini" olarak adlandırılıyor.İşte antifaşist ve Alman Komünist Partisi (DKP) Başkanlık Divanı Üyesi Kurt Bachman,Hitler zamanında Buchenwald toplama kampında kalan ve bu yemini edenlerden. Kongre de davetliler arasında Kurt Bachman da bulunuyordu.IPPNW tarafından hazırlatılan Buchenwald Yeminini içeren metal anı levhası Buchenwald'dan kurtulan biri olarak,kurt Bachman tarafından fuarın kapısına asılmak üzere Köln kenti Belidiye Başkanına verildi.Anı levhasında şunlar yazıyordu.

TÜSTAV

"1944-45 Yıllarında bu bina yerinde Buchenwald toplama kampının bir bölümü bulunuyordu.Buchenwald toplama kampında kalanlar,özgürlüklerine kavuştukları zaman barış ve özgürlüklerle dolu bir dünya kurmaya yemin etmişlerdi.1986 yılında bu yerde ,Nükleer savaşı önlemek için doktorlar birliği'nin 6.Uluslararası kongresi yapılmıştır."

Nükleer bir savaşı önlemek için uluslararası doktorlar birliğinin başkanlarından Amerikalı Prof.Lown,kapanış konuşmasında bizlere şöyle sesleniyordu.

"Tüm uluslarda atom silahlarını arttırmak mantığı alçaklıktır. Bizler ölümle kur yapmaya izinli olamayız.Kitlelerin öldürülmesinde kullanılan silahların geliştirilmesini hiçbir neden mazur gösteremez.Biz atom silahlarının sahiplerini,insanlığın yok olmasına sebep olacak suçlarını değirlendirmeliyiz.Sovyetler Birliği'nin tek taraflı olarak atom denemelerini durdurma kararı,bir amerikalı doktor olarak benim için ne kadar acı bilemezsiniz.Amerikan yöneticilerinin uzayın silahlanmasına aynı reaksiyonu göstermemeleride olgunun başka bir yönü.bizler Hitler'e karşı savaşarak dünyada halkların katledilmesini önledik.Bu insanlık düşmanı ile savaşırken,amacımız bir atom savaşının kurbanı olmak değildi."

LOwn,bu konuyla ilgili olarak Hitler zamanında toplama kamplarında kalan,şimdi IPPNW üyesi musevi bir meslekdaşından aldığı mektubu yaşlı gözler ve titreyen sesiyle kongreye katılanlara okudu.

"Benim dedem,amcam,teyzem,kuzenlerim yani,yakınlarım,canlarım yaşamlarını nazi almanyasında yitirdiler.Naziler onları yaktılar. O zamandan beri Almanya'ya adım atmaya yeminliyim.Bu kongrenin F.Almanya'da yapılacağını tiksintiyle öğrendim.Ama IPPNW'nin amaçları beni buraya getirdi.Yaşadığımız bu kongre,bu barış,dostluk , dayanışma ortamı bana bambaşka bir Almanya gösterdi."

Kıymetli arkadaşlarım,konuşmamın sonuna geldim.Sözlerimi,Türkiye Barış Derneği'nin doktor üyelerinden Sayın Prof.Metin Özek ve sayın Dr.Erdal Atabek'in hekimlik tarihine geçecek olan,mahkemelerdeki savunmalarından şu sözlerle bitirmek istiyorum.

"Ben önce bir hekim sonra bilim adamıyım.bir hekim için barıştan yana olmak bu uğurda çalışmak bir zorunluluktur."(M.Özek)

"Nükleer bir savaş dünyamızın sonu olacağı açıktır.dünya bir tehdidin altındadır.Dünyadaki insanlar bu tehdidin altında yaşamak istememektedirler.Barış artık sembolik bir hayal olmaktan çıkmıştır.Gerçekçi ve kararlı bir evrensel istek olmuştur."

TÜSTAV

BARIŞ ÇADIRI

Nairobi'den Kopenhag'a giderken yolu üzerindeki F.Almanya'nın Essen kentinde 18-24 1986 tarihleri arasında misafir olan Barış Çadırı'na, işçi kadınlar, ev kadınları, öğretmen, politik göçmen v.b. gibi, Türkiye'den kadınlarda aktif olarak katıldılar.

Essen, Kennedy Meydanı, geçmişteki büyük Almanya'nın silah deposu ve Krupp, bu isimler insana çok tanıdık gelir.

Güneş haftalardır kesilmeyen yağmuru yenmiş, pırıl pırıl ışıyor, gökyüzü masmavi idi.

18 Eylül günü Essen'deki Kennedy Meydanında kurulan Barış Çadırı'dın etrafında elele tutuşarak halka oluşturan ikiyüz kadar kadın gitarların eşliğindeki görkemli açılışta, istemlerini şarkılarla dile getirdiler.

-Bir daha Hiroşima'lar olmasın. Bir daha Nagazaki'ler olmasın.

-Bizler başaracağız.. We shell over come.

-Mavi planet hepimizin evidir.

-Bizler tüm ulusların, kadınların yaşamı için, şarkı söylüyoruz.

-Nairobi'den Kopenhag'a.....

Barış Çadırı'nın Essen'e geliş yolu oldukça uzun

1972 Yılında, BM toplantısında, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu (UDKF) ve hükümetlere bağımlı olmayan organizasyonların önerisi ile, 1975 Yılı, Uluslararası Kadınlar Yılı olarak ilan edildi.

1975 Yılında Mexiko-City'de Dünya Kadın Konferansı toplandı. Mexiko Konferansının değerlendirilmesinin yapıldığı BM'in otuzuncu Genel Kurulunda, 1976-1985 yılları arasındaki 10 yıllık dönem "Eşit haklar, gelişme ve Barış" için "Birleşmiş Milletler Kadın 10 Yılı " olarak ilan edildi.

14 Temmuz 1980 tarihinde, yani Kadın 10 Yılı'nın ilk yarısında Birleşmiş Milletler'in çağrısı ile, Kopenhag'da çeşitli uluslardan kadınlar, Dünya Kadın Konferansı'nda biraraya geldiler. Amaçları, BM Kadın 10 Yılı'nın ilk yarısında elde ettikleri neticeleri tartışmak, deneyim alışverişinde bulunmak ve gelecek beş yıl için programlar yapmaktı. Konferansta kabul edilen "Kadınlara karşı ayırımların tüm biçimlerinin ortadan kaldırılmasına ilişkin Konvansiyon" Kadın 10 Yılı'nın en büyük kazanımı oldu. Başlangıçta 51 ülke Konvansiyonu imzaladı. 1985 Yılına kadar Konvansiyonu imzalayan ülke sayısı 93 e ulaştı. Türkiye 1985 Nairobi Uluslararası Kadınlar Konferansına bir ay evvel Konvasiyonu imzalayan ülkeler arasına katıldı.

Birleşmiş Milletler Kadın 10 Yılının son senesinde, 15-25 Temmuz 1985 tarihleri arasında Nairobi'de Uluslararası Kadınlar Konferansı toplandı. Bu konferansın kapsamı içerisinde 10-19 Temmuz tarihleri arasında da yine Nairobi'de hükümetlere bağımlı olmayan kadın örgüt ve kuruluşlarının toplantısı yapıldı. Buna "Forum 1985" adı verildi. Forum 1985'in bir bölümü olan Barış Çadırı'nın kuruluşu ise şöyle:

Nairobi Uluslararası Kadınlar Konferansının hazırlıkları sırasında başını Amerika ve Fransa'nın çektiği bazı ülkelerin temsilcileri tarafından Birleşmiş Milletler Kadın 10 Yılı'nın ana temaları olan eşitlik, gelişme ve Barış temalarından, Barış

TÜSTAV

kadınlar için politik bir tema olarak değerlendirilip konferans kapsamından çıkarılmak istendi. Bunun üzerine 15 ülkeden 40 kadar kadın biraraya gelerek Nairobi'de bir Barış merkezi kurmaya karar verdiler. Onlar bu kararlarıyla Kadın 10 Yılı'nın hiçbir temasının kendilerinden alınamıyacağını göstermiş oldular.

Böylece Barış Çadırı Nairobi Üniversitesi'nin bahçesinde kuruluyor. Barış Çadırı'nın kurulmasıyla kadınlar amaçlarına ulaşıyorlar. Çeşitli ülkelerden kadınlar biraraya gelerek birbirleriyle tanışıyorlar. Ülkelerin Barış mücadele yöntemlerini öğreniyorlar. İran ve Irak'lı kadınların, Amerika ve Sovyetler Birliği'nden kadınların, Filistin ve İsrail'den kadınların, Fransa ve Güney Pasifik'ten kadınların rahatlıkla biraraya gelerek sorunlarını tartışmalarına tanık olunuyor.

F.Almanya'lı bi barışçı kadın Nairobi'yi şöyle anlatıyor, "Nairobi'de, kıyafetlerin, renklerin, kadınların saçlarındaki 'a bantların güzelliği unutulacak gibi değildi. Nairobi Barış Çadırı büyük başarıydı. Nairobi çok güzeldi, çünkü biz kadınlar zaten güzeliz".

Nairobi devam etmeliydi. Evet, 10 yıllık çalışmaları, uğraşıları gören kadınlar bu kararı aldılar. Barış Çadırı'nı daha çok kadın tanımalı diyerek, 1986 Yılı'nın BM Topluluğu tarafından Uluslararası Barış Yılı ilan edilmesinden esinlenerek Barış Çadırı'na yeni bir yol çizdiler. Bu yol Stuttgart, Muttlangen, Heilborn, Essen, Belfast, Hamburg, Atina ve Kopenhag Uluslararası Barış Yılı Konferansı.

Essen Barış Çadırı'nda bir hafta boyunca Barış konulu konuşmalar, tartışmalar, konserler, Barış için çeşitli organizasyonların imza toplamaları birbirini izledi. Nairobi Barış Çadırı'nı belirleyen "Dayanışma" atmosferiydi. İşte Essen 1986 nın da ana belgisi "DAYANIŞMA" oldu.

Barış Çadırı'na, Amerika, Sovyetler Birliği, Fransa, Hollanda Danimarka, İrlanda, İngiltere, İsveç, İran, El Salvador, Şili İspanya, İtalya, Güney Afrika, Kanada, Macaristan, Bulgaristan ve Türkiye'den konuklar katıldılar.

Türkiye Barış Derneği Yönetim Kurulu üyesi Reha İsvan'ın Barış Çadırı'na selam mesajı coşkuyla karşılandı. Alman Sendikalar Birliği DGB'nin temsilcisi Reha İsvan'ın kişiliğini, barış mücadelesini, 60. yaş gününü hapisane şartlarında geçirmesini, serbest bırakılması için açılan imza kampanyasına katılımı özellikle vurguladı.

Türkiye'den konuşmacı arkadaşlar, F.Almanya ve Türkiye'de kadınların yaşamlarını ve zorluklarını, Türkiye kadın hareketini ve bir grup kadının hazırlayıp imzaya açtığı 2861 imzalı Kadın Hakları Dilekçesinin TBMM Başkanlığına verilişinden bahsettiler. Tüm konuşmalar büyük bir ilgi ile izlendi.

24 Eylül günü, Barış Çadırı'nı, Essen'den sonra Belfast'a götürmek üzere vedalaşan kadınların kucaklaşmaları, dostlukları, Kennedy Meydanı'nı kaplayan çeşitli renklerdeki yün yumaklardan oluşturdukları ağ şeklindeki örtü, ülkeler arasındaki dayanışmayı, kenetlenmeyi sembolize ediyordu.

Bizler de 15-19 Ekim tarihleri arasında Kopenhag'da buluşmak üzere vedalaştık.

TÜSTAV

BARIŞ ÇADIRI İLE NAİROBİ'DEN KOPENHAG'A.....

Ellen Diederich,Sosyal Pedogog,20 yıldır barış hareketinde çalışıyor.

Buradaki pekçok yüzleri,Essen barış çadırından ,uluslararası eylemlerden tanıyorum.Bunun içinde çok mutluyum.Sizlere ilk olarak,nairobi filmine geçmeden,Essen Barış çadırı ile ilgili filmi göstermek istiyorum.Böylece nairobi'nin burada,dışarıda ne gibi etkileri oldu,onları görelim.Essen'deki barış çadırına pekçok Türk kadını katıldı.Bunun içinde özellikle bu filimden başlamak istiyorum.Bu akşam tekrar zamanımız olursa Nairobi'de barış çadırını göreceğiz.Bu filmde kadınların gücünü göreceğiz ve hissedeceğiz. Dodo'da daha evvel anlattı.hergün uzun yollar yürüyen kadınlar, 30 km. den su getiren kadınlar.

.....Filmin gösterilmesi.....

Filmde gördüğünüz gibi Fasia da şarkılarıyla barış çadırına katıldı.Bugün buraya sizin davetinizede gelmek istedi.Ama başka işleri vardı.Onunda selamlarını sizlere getirdim.Bugün de burada yine onun orada bitirdiği şarkıyla başlamak uygun olacaktır. Bu şarkıya Nairobi'de barış çadırında başlandı.Ve buralara kadar geldi.

We are women of all nations
(Wir sind frauen aus allen Nationen)
We are singen singen for your live
(Wir singen,singin für ihr Leben)

Şimdi geriye dönerek Essen Barış çadırı 'na değinmek istiyorum.

1985 Dünya Kadın konferansı'na katılmak üzere Afrika4ya Nairobi'ye gittik.

1985 Nairobi,Birleşmiş Milletler kadın 10 yılının son toplantısı idi.Biz 15 ülkeden 45 kadın idik.Nairobi hazırlık komitesinede dahildik.Çeşitli hükümetler barış konusunu konferans gündeminden çıkarmak isteyince biz baskı yaptık.Biz ,barış hareketinde çalışan pekçok kadına bu zor geldi.Düşünebiliyormusunuz? Barış,kadınlar i için politik bir konu gerekçesiyle konferans gündeminden çıkarılmak isteniyor.Kadınlar kendi konularını konuşsunlar böyle konularla ilgilenmesinler deniliyor.

Eğer barış konusunda baskı yapmak isterlerse bizde bir barış merkezi kurarız diye bir araya geldik.para toplamaya başladık. Bu oldukça pahalıya mal olacaktı.Nairobi'de bir barış çadırı kurabilmemiz için bizim çok para toplamamız gerekiyordu.Pekçok dayanışma topladık.Pek çok organizasyonlar da bizi desteklediler.Ve başarıya ulaştık.Barış çadırını kurduk.8 gün kadar sürdü.Aslında daha fazla sürmeliydi.Ve yer daha geniş olmalıydı.

Biz,şunu çok iyi hissedebildik.Kadın 10 yılının ana temalarından olan eşitlik,gelişme ve barış temaları içersinde,barış daima birinci yeri işgal etmiştir.Çünkü tüm dünyadan kadınlar bunun bilincine varmışlardır.Barış olmadan eşitlik ve gelişme olamayacaktır.

Ellen Diederich,konuşmasının bundan sonraki bölümünde,Barış çadırının ülkelerdeki gezilerini,dialarla bize anlattı.1985 Nairobi Dünya Kadınlar Konferansı'na ait gösterdiği video filmiylede seminerimize renk kattı.

TÜSTAV

YILDIZ SAVAŞLARI (SDI)

Sosyolog Dr. Filiz Kardam,İlerici Kadınlar Derneği Ankara Şubesi Başkanı

Yıldız Savaşları Projesi nedir? Bu proje gerçekleştiğinde ne olacak? Ne tür silahlar öngörülüyor? SDI nasıl bir sistemdir? Savunmaya yönelik olduğu söyleniyor,savunmaya yönelik midir,değilmidir.Bu projeye ilk olarak ABD başladı,müttefiklerini de bu işe katmaya çalıştı,bunu başarabildimi? Katabilirse kimi katacak ? Türkiye'nin bu projedeki görevi ne olacak?Ve son olarak da biz kadınlar Yıldız Savaşları Projesine nasıl ve neden karşı çıkacağız ve bunu başkalarına nasıl anlatacağız? İşte bugünkü konuşmamda bu sorulara yanıt vermeye çalışacağım.Herkesin anlayabileceği bir şekilde ve herkese anlatabileceğiniz bir şekilde,teknik konulara fazla girmeden sizlere bu alanda bilgi vermeye çalışacağım.

Biliyorsunuz insanlar gözlerini 2000 yılına diktiler.2000 yılına kadar dünyamız nükleer silahlardan arındırılmış olacak.Sovyetler Birliği'nin yaptığı programda ABD ve yandaşları ikna edilebilirse,2000 yılına kadar dünyayı nükleer silahlardan arındıracağız deniliyor.İçimizden 2000 yılında birşeyler olacak gibi geliyor.Daha sonra birtakım sayılardan söz ediliyor.O sayılara bakınca benim biraz içim kararıyor,ama sayıları da bilmek gerekiyor.Hep Nazım'ın şiirini hatırlıyorum."Neyi bildirir sayılar?" .Sayılar bize çok şeyi bildiriyor.500 milyon aç insanı,her dakikada 29 çocuğun,her gün 40 bin çocuğun ölümünü,350 milyon okulsuz çocuğu,500 milyonluk işsizler kitlesini ve her beş dakikada 4000 kadar yeni işsizin bu sayıya eklendiğini bildiriyor sayılar bizlere.Sayılara bakdığımızda dünyamızda 250 kişiye bir asker,3700 kişiye bir doktor düştüğünü görüyoruz.Ve dünyamızda her dakikada 1 milyon dolar silaha harcanıyor.Bu küçücük dünyamız şu anda onu 50 kez yok edebilecek nükleer güce sahip! Hatırlarsanız,Yunanlı çocuklar 1984 yılında

Reagan'a bir mektup yazarak bütün bu istatistikleri sıralamışlar ve sonunda da şöyle demişlerdi: "Biz anlıyamıyoruz bir kere ölmek yerine,niçin 50 kere ölmek". O zamandan beri ise silahlanma yarışı hızlanıyor... "Niçin 50 kere ölmek?" bu soruya gerçekten büyüklerin de kendilerine sormaları gerekiyor.

Dünyamızda çoğumuza istediğimiz kadar yiyecek,içecek ve de giyecek düşmüyor.Kendimizi geliştirmek için her şeyi yapamıyoruz. Ama dünyada hepimize ortalama 3 tonluk patlayıcı düşüyor.1985 de 1 trilyon dolar askeri harcamalara gitti.Bundan sonra askeri harcamaların daha da yükseleceği düşünülüyor.Şimdi 2000 yılına dek hergün silaha harcanan milyonları,üstelikde daha yeni silahlar yaratmak için harcanan milyonları bir düşünün.Yanlızca milyonları değil,teknolojiyi,insan gücünü düşününüz.Dünyada 100 milyon insan silah üretiminde çalışıyor.Dünyada ki bilim adamlarının dörtte biri silah sanayiine hizmet ediyor.Eğer bu gidişe dur denilmezse, nükleer silahsız bir dünya yaratmak üzere barış güçleri kendilerini geliştirmezlerse dünyada hiçbir sorunu çözme olanağı olamıyacaktır.

İnsanların günlük çıkarları ile global sorunların birbiriyle nasıl bağdaştığını günlük yaşamımızda görüyoruz.Hiçbir global sorun bugün ulusal sorunlarımızdan ayrı değiydir,ötesine geçmiştir. Ulusal hiçbir sorunumuzu global sorunlarımızı çözmeden,global hiçbir sorunu da ulusal sorunlarımızı çözmeden çözemeyiz.

Bu söylediklerimiz Türkiye için ne anlama geliyor? Türkiye'de böyle bir yönetim durdukça barışçıl bir dünya için Türkiye nasıl bir katkıda bulunabilir ? Hiç bir katkısı olamıyacağı ortada. Barışçıl bir dünya yaratılmadıkça da türkiye'de bizim istediğimiz gibi bir yönetim olamaz.

küçücük dünyamızı korumak çabasındayız,ama birde önümüzde daha büyük bir sorun,evreni koruma sorunu var.Yani,dünyamızı koruyalım

TÜSTAV

derken birde evreni koruma görevi ile karşı karşıyayız.

Şu da bir gerçek;Biz,silah harcamalarından % 10 luk bir kısıtlama ile bazı global sorunlarımızı aşabilecek durumdayız.Açlık gibi,cehalet gibi.Biz silahlanma harcamaları kısıtlansın diye çaba gösterirken birde karşımıza SDI dediğimiz "Stratejik Savunma girişimi" veya Yıldız Savaşları Projesi çıkıyor.

Zirvede tam anlaşma sağlanacakken Yıldız Savaşları Projesi engeline takılınıp kalındı.Silahsızlanma alanında atılan ilk adımda bu proje gündeme geliyor ve ilerleme sağlanamıyor.Reagan yönetimi uzun menzilli silahları,orta menzilli silahları ,belli oranda indirelim derken bir taraftan da bu projeyi devam ettireceğini söylüyor.Bir tarafta dünyadaki silahlar azaltılmak istenirken,öteki tarafta çok daha üst düzeyde silah sistemlerini gerektirecek bir proje başlatılıyor.Böylece de SDI programı daha gerçekleşmeden bir silah olarak karşımıza çıkıyor.Bu öyle bir silahdırki,en büyük silah tekelleri buna kaderlerini bağlamışlardır.SDI karşımızda barışı engelleyen bir silah olarak durduğu için ona karşı bir savaş verilmeden ,silahsızlanma alanında çok zor adım atılacağını görüyoruz.

Kadınlarımızın çoğu kez söyledikleri gibi bu dünyada o kadar çok işim varki,"Yıldız Savaşları" beni ne ilgilendirir düşüncesi doğru değildir.SDI programı,yıldızlara yönelik değil ,dünyamıza yöneliktir.Bu projeye yatırılan her kuruş bizlerin ekmeğine,suyuna engel olmaktadır.SDI projesini kadınlara anlatırken günlük yaşam ile ilişkisini kurarak anlatmak lazımdır.

"Yıldız Savaşları Projesi" ilk kez 1983 Mart ayında Reagan tarafından dünyaya ilan edildi.Bu program bir barış programı olarak gösterildi.Bu program kimi koruyacak,kimin barışını sağlıyacak? Reagan,ABD halkını ikna etmeye çalışırken ABD'yi füzelere karşı koruyacak bir kalkan yaratmak şeklinde programı ortaya koyuyordu.

İnsanları anlayamayacakları bir takım şemalarla oyalamaya çalıştı. 1983'de proje ilân edildiğinde insanların böyle bir sisteme ceplerinden nekadar gideceğini,vergi olarak ne vereceklerini de görmeleri mümkün değildi. Yanlızca şemaları görüyorlardı.Bu kalkan sözümona ülkelerini koruyacaktı.Reagan,Avrupalıları da ikna etmeye çalışıyordu,ancak proje özünde ABD'yi korumak için hazırlanmıştı. Programın açıklanmasının ardından daha üç sene geçtiği halde sistemin tam da istedikleri gibi olamıyacağını SDI taraftarları dargörmeye başladılar.Kendi aralarında da bu konuda tartışmalar sürüyor. Bir takım yetkililer verdikleri demeçlerde böyle bir sistem ile ABD'nin uzayda üstünlüğünü sağlayabilirsek dünyaya da hükmedebiliriz diye açıklıyorlar.Evet,amaç,dünyaya hükmetmektir.Askersel olarak dünyaya hakim olan bir ülke,politik olarak da hakim olacaktır.Sovyetler Birliği hiçbir zaman silahlandırmayı hızlandıran ilk adımı atmamıştır.Hep savunma pozisyonunda kalmıştır.Onun için de ABD ,biz öyle bir sistem kuralım ki,Sovyetler Birliği'nin çok üstüne çıkalım,onlar bize erişemesinler,böylece dünyaya hakim olalım diye düşünüyor.

Öte yanda,ABD sınırlı bir nükleer savaşın olabileceğine inanıyor. Öyle olunca da ben kendi ülkemi koruyabilirim,dünyanın öbür ucu beni ilgilendirmez politikasını güdüyor.
Nükleer savaşdan,nükleer silahlardan vazgeçmemek için nükleer silahlara yatırımı sürdürebilmek için sınırlı bir nükleer savaş anlayışını sürdürüyor.

SDI sisteminin 5 aşaması var.Yani havalanan füzelerin 5 aşamada avlanması planlanıyor.Bu sistemin başarı şansı kendi sınırları çerçevesinde son derece azdır.6 bin,10 bin füzenin bir anda atıldığını düşünürsek,gerçek bir savaş halinde bu sistemin hiçbir yeri koruyamıyacağı görülmektedir.% 90 başarı kaydedilirse,100 füze attılar diyelim,10'u kaçıp kurtuluyor.5 aşama olduğuna göre en azından

TÜSTAV

bir tanesi kurtulup hedefini bulacaktır.Bir füzenin atıldığını düşünelim,bu füze ilk önce yükselecek,atmosferi geçecek,uzaya girecek.Dünyamızın yuvarlak olduğunu düşünürseniz,tekrar dönerek atmosfere girecek ve dünyaya yönelecek,SDI sistemi öyle kurulacak ki füzeyi ilk havalandığı dakikalarda engellemeye çalışacak.Öyle sistemler geliştirilecekki,uzayda kurulacak,yada dünyada mevcut radar istasyonlarındaki yeni geliştirilmiş bir takım sistemlerle füzeyi tespit edecek.Örneğin füze havalandığında motorun çıkardığı sesten algılama yaparak,füzenin nereden yükselip nereye girdiğini bilecek ve hemen ilk 4 dakikalık süre içinde,yani füzenin yükselmesinden sonraki 4 dakika içersinde onu avlayacak.Radar sistemleri dünyadaki stratejik bazı noktalara veya uzaya yerleştirilmiş lazer silahlarına füzenin geldiğini haber verecek,lazer silahlarıda hemen harekete geçerek,tahrip edici bombalarla füzeyi yok edecekler. Bu,füzenin 0 ile 100 km. arasındaki yükselmesinde ve yalnızca 4 dakika içersinde olacak.Bu ilk aşamadır.Diyelim ki füze bu aşamayı atlattı.O zaman ateşleme sonrası aşamaya gelmiş oluyor.Yani 0 ile 600 km. yükseklikte ikinci bir aşamaya...Hâlâ atmosferdeyiz,dünyamız üstündeki atmosfer tabakasını aşmadı.Yine algılanıyor,yani radarlar harekete geçiyor,yine vurulmaya çalışılıyor,bu da yine aynı 4-5 dakikalık süre içersinde oluyor.Diyelim burada da algılanamadı ve uzaya ulaştı,füze uzaya gittiğinde,motorları susuyormuş, motorlar susuncada radar sistemleri motorun ısısından algılanıyorlar.Bunun içinde daha hassas algılama sistemlerine ihtiyaç var. Bu arada saldırıya geçecek olan taraf sahici füzeler yanında maketler de atıyor.Bir anda atılan onbinlerce füzenin hangisinin maket, hangisinin sahici füze olduğu,uzayda ses de olmadığından anlaşılamıyacaktır.Bu süre 20-25 dakikadır.Yani 20-25 dakikada 6 ila 10 bin füze başlığı ,kimisi sahici kimisi maket olarak uzaya çıkacak.Bunların nereye yükseldikleri,nerede oldukları tesbit edilecek ve kurulan SDI sistemi çalıştırılıp füzeler vurulacak.Düşünelim ki bir kısmına isabet etti,bir kısmı da geçti.Bu geçen füzeler dönecek,tekrar uzaydan atmosfere girecek ve bir kısmı da atmosferde tekrar avlanmaya çalışılacak.Bu arada füzenin isabet etmesine de iki dakikalık bir zaman kalmıştır.2 dakika içersinde sistem algılayıp,yerini tesbit ederse vurabilir.Vuramadığı takdirde geçecek ve hedeflediği yere ulaşacaktır.

Şimdi diğer bir konu,SDI'ın ne tür silahları içerdiği... Burada biz silahların çeşitleri,kimi teknik bilgiler üzerinde durmayacağız.Bizim bilmemiz gereken,uzay silahlarının uzaya yerleştirilip de ancak oradan kullanılacak silahlar olmadığıdır.Yani uzayda bir takım yerlere yerleştirilip,oradan ateşlenecek... Daha önce de belirttiğimiz gibi,füzeler atmosferden geçip uzaya ulaştığında,onları algılayıp vurabilecek silahlar olarak anlamak lâım uzay silahlarını.Uzayda bu görevi yapabilecek silahlar mevcutmudur?Evet,bir kısmı mevcut,ama bunlar yetmiyor.Çok hassas olmaları gerekiyor.Ayrıca,tahrip güçlerinin de çok yüksek olması lâzım. Atmosferde bir kiloluk bir gücün yarattığı tahribatı uzayda otuz kilo ile gerçekleştirmek mümkün,yani bu iş için çok ağır,tahrip edici metal külçelerinin uzaya yerleştirilmiş olması gerekiyor. Bunların tümünün taşınması mümkün olamadığı ve bu işin çok pahalıya mâlolacağı nedeniyle de uzaya değil ,yine yeryüzüne yerleştirilmesi düşünülüyor.Dünyamızda,stratejik yerlere yerleştirilmiş bulunan füzelerden daha güçlü füzeler veya yeni bir takım silah sistemleriyle fırlatıldığında uzaya kadar ulaşıp tahrip edebilecek silahlar üretmek hedefleniyor.Bu da üçüncü nesil denilen silah sistemleri şimdiki silah dengesini çok üst düzeye çıkarabilecek silah sistemleri yaratmak demektir.Örneğin,lazerden bahsediliyor,kimyasal lazer silahları deniliyor.Bir de tahrip edici gücü çok yüksek X ışını lazerlerinden bahsediliyor.Ama sözü edilen bu silahlar henüz

TÜSTAV

emekleme devresinde,denenmiş değil.Denenmeleri ise çok pahalıya mal oluyor.

Bir diğer sorun da bugün mevcut bilgi sayar sistemlerinin gücü. Bu karmaşık sistem içindeki son derece hassas ve kritik hesaplamaları gerçekleştirecek bilgisayar sistemleri henüz yaratılmış değil. Kompüterlerin beyin sistemlerin de geliştirilmesi gerekiyor.İçlerine yerleştirilen "cips" denilen metal parçacıklarına yüklenen verilerin çokluğuna bağlı olarak kapasitelerinin olağanüstü arttırılması,yani metal parçalarının yüklendikleri bilginin çok fazla olması gerekiyor.Bunları ise kompüterlerin beşinci nesli oluyor ki, şimdi üçüncü nesildeyiz.Beşinci nesil kompüterlerin beyin kapasitesi son derece güçlü,çok hızlı çalışıyorlar.Lazerle çalışmaları gerekiyor.İşte,SDI'ın gerçekleştirilmesi için bir taraftan da teknolojinin geliştirilmesi gerekiyor.Düşünün,teknoloji ne için geliştirilmek isteniyor?Tüm insan soyunun yarattığı güzelliklerin, medeniyetin,olduğu gibi ortadan kaldırılması için geliştiriliyor. Kuşkusuz biz,kompüterlerin insanlığa en iyi biçimde hizmet edebilecek şekilde gelişmesini istiyoruz."SDI çok gelişkin bir teknolojidir.Bu sisteme girmeyenler geri kalmış olacaklardır" sözlerine bizim yanıtımız şudur:Teknolojide geri kalınmasın,ancak SDI çerçevesinde kurulmuş bir teknoloji değil de,örneğin uzayda barışçıl araştırmaları hedefleyen bir teknolojiye katılalım.teknolojinin , insan sağlığına,insanın gelişmesine,insanın daha çok boş vakite sahip olmasına hizmet edecek şekilde geliştirilmesini ve kullanılmasını istiyoruz.10 bin füzeyi bir anda avlamak gibi gerçek dışı hedeflerle saldırı silahları üretilsin istemiyoruz.

Federal Almanyada sonbahardaki Nato toplantısında şöylebir açıklama yapıldı.Uluslararası çapta büyük tekellerden 51 firma SDI projesinde yer almış ve şimdiden siparişlerini yapmışlar. Ve bundan övgüyle bahsediyorlar.Amerika da 250 şirket projeye katılıyor.Bu 51 Firma 7 girişimci grup altında toplanıyorlar ve bir tanesinin başını da Federal Almanya'da Messer Schmidt çekiyor. Biliyorsunuz Federal Almanya başından beri bu projeye taraftar oldu.SDI projesinde yer almayı ve böylecede teknolojide ABD'den geri kalmamayı başından beri savunuyor.Bunun neye mal olacağını, Federal Alman halkına ne getireceğini önümüzdeki yıllarda göreceğiz.Tüm askersel sanayiler yalnızca özel girişimler olarak kabul edilemez.Yani devletin desteği olmaksızın askersel sanayi kompleksi olmuyor.Önemli yatırımların bu alana yönelmesi ise işsizlik açısından özellikle çok etkileyici olacaktır.

Bu gün Federal Almanya'daki BB.,Siemens ve diğer önemli askersel sanayi tekellerinin proje karşısındaki durumu budur.Krupp-Atlas Elektronik gibi tekeller yalnızca tank panzer vs. üretimi yapmakla kalmıyorlar,elektronik sanayiinde yer alan bir takım şirketleride parça üreterek,yani bu araç ve gereçlerin parçalarını üreterek bu projeye katılıyorlar.

Federal Almanya'dan süper kârlara ortak olmak üzere projeye katılacakları açıklanan firmalar şunlardır: MBB(Messerschmidt Blohm-Bülkow),Dernier,Rheinmetall,Krupp-Atlas Elektronik,Siemens, AEG,Carl Zeiss,Leitz,Dynamit Nobel,SEL,Diehl,MTU,Technologiezentrum Nord.

Krupp tekeli biliyorsunuz,iki dünya savaşına yardımcı oldu, şimdi de üçüncünün hazırlığına katılıyor.Federal Almanya'da bu tekellerin gelişmesinde iki savaş arasında ve II.Dünya Savaşı'nda ABD tekellerinin rolü çok büyük olmuştur.

Son yıllarda tekel karlarına baktığımız zaman,örneğin ABD'de genel olarak kârlarda düşme var.Ama bu meyanda askersel sanayii ile ilgilenen tekellerin kârlarında yükselme görülüyor.Dolayısıyla askersel alanı kendilerine süper kârlar sağlamanın yolunu buldukları için tekeller bu yöne yöneliyorlar.Birde tabii emperyalizmin

TÜSTAV

gerici özelliğinin oynadığı rol önemli.Emperyalizm,İkinci Dünya Savaşından ne ummuştu?İkinci Dünya Savaşı bitiminde,sosyalist sistem çökertilmiş olacaktı,ama bu böyle olmadı.Emperyalizm sosyalist sistemi zayıflatamayınca daha da saldırganlaştı.Çünki,eğer ben ona saldırırsam o da boş kalmayacak,silahlanma durumunda kalacak,dolayısıyla ekonomisini istediği gibi geliştiremiyecek,yardım etmek istediği ülkelere,üçüncü dünya ülkelerine yardım edemiyecek, bu durumda da üçüncü dünya ülkelerindeki ilerici hareketler sosyalizme yönelik olamıyacak diye düşünüyor.Öte yandan kendi içinde de bunalımı yaşıyor.İşsizlik gün geçtikçe daha da artıyor.İşsizliği bir miktar hafifletmenin yolunun silah sanayiine yatırım yapmaktan geçtiği düşünülüyor.Bir de sömürge alanları gittikçe azalmış durumda.Emperyalizm hegomonya kurabilmek için yeni yollar arıyor. Bu ülkelere silah satmak ve çeşitli biçimlerde müdahale ile savaş çıkarmak veya çatışmaları körüklemek gibi..,Buna yeni global strateji diyoruz.Özetlersek,tekellerin askersel sanayiye yatırımları emperyalizmin gerici özelliğinden kaynaklanıyor.

Buraya kadar anlattıklarımızı toparlarsak,büyük kârlar sağlamak amaçlanıyor.Ve bunun için çok büyük yatırımlar yapılıyor.Şimdiden 85-89 arasında harcanmak üzere 29 milyar dolar yatırıldı.Bir de bilim adamlarına özellikle de fizik,kompüter,lazer alanında çalışan bilim adamlarına projede çok yüksek ücretler teklif ediliyor. Örneğin İngiltere de bir üniversitenin fizik bölümü bu yüzden boşalmış durumda.tümü ABD'ye taşınmış.Federal Almanya'da kaç bilim adamı bu projede yer aldı bilmiyorum.Bizler gözümüzü gitmeyenlere diktik.Görev almayan her kişiyi sayıyoruz,100 kişi gitmemiş,Nobel ödülüne sahip filancada gitmemiş gibi...ama şu anda onbinlerce bilim adamının SDI projesinde çalıştığı da bir gerçek! Amerika'da 20 kadar üniversiteye 180 milyon dolar fon ayrılmış,yalnızca SDI projesine yönelik çalışmaları yürütebilmeleri için 87 yılında 5 milyar dolar,yani Türkiye bütçesi kadar bir miktar SDİ projesine harcanacakmış.

Gelelim Türkiye'ye,Türkiye ne dedi? Türkiye daha işin başından Bu bir yüksek teknoloji projesidir,Türkiye bunun dışında kalamaz, bizde varız bu işte" dedi.Gazetelere dikkat ettiniz ise,"Yıldız savaşlarında bizde varız " diye manşetler bile attılar.Sanki savaş sürüyor ve Türkiye'ninde bir cengaver olarak bu savaşta olması gerekiyor.Koreye asker göndermiş bir ülke olarak,Yıldız Savaşlarına da şöyle birkaç birlik göndersek ne çıkar!

ABD ,bu işe girişirken müttefiklerini de bir şekilde bu işe çekeceğini biliyordu.Nasıl mı? Tekeller aracılığıyla.Resmi hükümetler isterse bu işlere karşı olsun,Askersel sanayi kompleksleri bu gün dünyamızda içiçe geçmiştir.Amerikan tekelleri,İngiliz tekelleri,Federal alman tekellerini artık tümüyle birbirinden ayrı düşünmek mümkün değildir.Dolayısıyla ABD,şu veya bu şekilde,şu veya bu derecede birlikte çalıştıkları diğer tekellerinde projeye katılacağı hesabını yapmıştır.Ancak yene de eğer SDI'yı NATO olarak birlikte başlatmak mümkün olsaydı,kuşkusuz bu durum Amerika'nın Prestijini yükseltecekti.İngiltere,Hollanda,Danimarka,diğerleri,biz hep birlikte bu projeyi başlatıyoruz diyemediler.Projenin büyük bir macera olduğu daha başından anlaşıldı.kamuoyunu genel olarak ikna edemiyecekleri gibi projenin olağanüstü fonlar gerektirdiği de daha başından anlaşıldı.ABD,Nato ülkelerinin tümünden destek göremedi.Norveç,Danimarka,Yunanistan projeye katılmama kararı aldılar.Başlangıçta Federal Almanya ve İngiltere bile bir miktar çekimser davrandılar.Ama sonradan komik durumlara düştüler.Baktılar ki tekeller almış yürümüşler,zaten projeye katılıyorlar ve hatta Pentagon'un önünde sıraya girmişler,sipariş alabilmek için.Resmi hükümet tavrı bütün bunlara karşı olabilir mi? Tabii ki olamazdı.O zaman bazı tavır değişiklikleri oldu,ve ABD

TÜSTAV

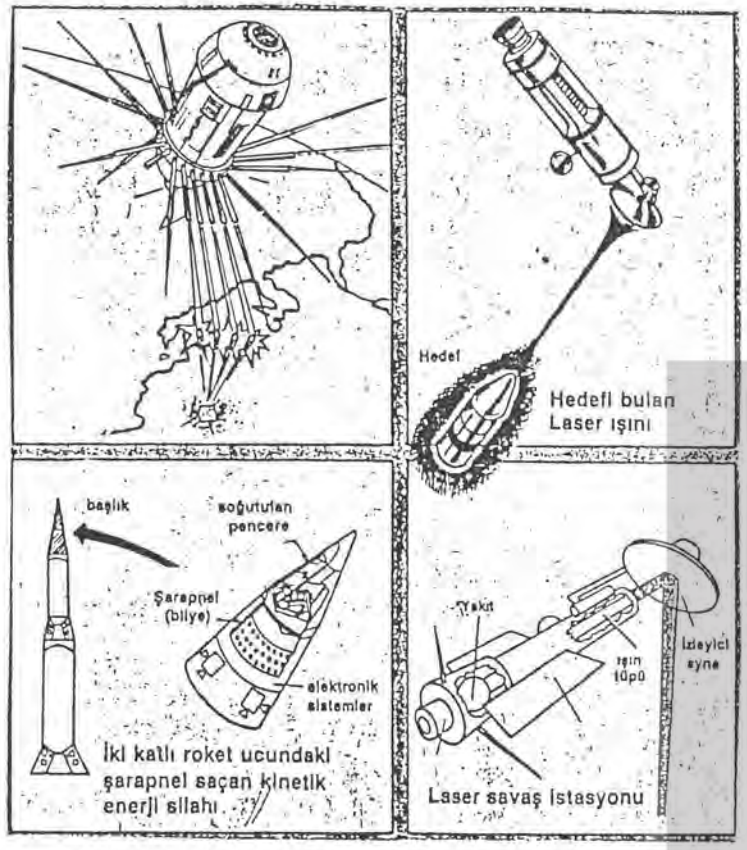

Yıldız Savaşları'nda bir Trabzonlu

Profesör Behram Kurşunoğlu, Miami Üniversitesi Bilimsel Konseyi Başkanı olarak SDI programına destek sağlıyor

Lazer uzmanı

Yıldız Savaşları projesinin beyinlerinden biri de, lazer uzmanı olan Türk profesörü Behram Kurşunoğlu, Öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra Edinburgh ve Cambridge üniversitelerinde doktora yapan Kurşunoğlu, önce plazma fizliği dalındaki araştırmalarıyla dikkatleri üzerine çekmiş. Şimdi de Miami Üniversitesi'nde, Bilimsel Konsey Başkanı...

ABD'nin Yıldız Savaşları Programı'nın arkasındaki bilim adamlarından biri de, Türk.
Adı: Behram N. Kurşunoğlu!

Esas görevi: Miami Üniversitesi'ne bağlı Kuramsal Etüdler Merkezi'nin Bilimsel Konseyi Başkanı.

Bize Prof. Kurşunoğlu'dan ilk bahseden, SDI Dairesi Başkanı General Abrahamson oldu. Sohbetimiz sırasında General, "Biliyor musunuz" dedi, "çalışmalarımıza destek olan bir Türk bilim adamı da var. Dostum Kurşunoğlu, gerçekten bize çok yardımcı oluyor. Kendisi Başkan Reagan'ın da takdirini kazandı. Çok değerli bir bilgin."

Daha önceki yazılarımda da belirttiğim gibi, Başkan Reagan'ın Mart 1983'te açıkladığı SDI Programı, daha önce bazı bilim adamlarının çalışmalarına ve tavsiyelerine dayanıyor. Yani yeni bir stratejik savunma sisteminin kurulması, Pentagon'un da desteğiyle alınan bir siyasal karar olmakla beraber, fikir aşlında bazı bilim adamlarının kafasından çıkmıştır. Hidrojen bombasının babası sayılan Prof. Edward Teller, bunların başında geliyor.

Prof. Kurşunoğlu, Teller ile Miami'deki Bilimsel Konsey'de işbirliği yapan ve İnsanlığı nükleer savaş kâbusundan kurtaracak yeni girişimler için çalışan bilim adamları arasında.

DESTEKLİYOR

BAŞKAN Reagan'ın SDI Programı'nı açıklamasından hemen sonra, kendisine desteğini bildiren ABD'deki bilim adamlarından biri de bu Türk profesörü Kurşunoğlu. Başkan'dan aldığı cesaret verici mektuplardan sonra, bir yandan General Abrahamson ile yakın ilişki kurdu; öte yandan da Birleşik Amerikalı bilim adamlarının, SDI Programı'nı desteklemesi için pek çok yazı yazdı, konferanslar verdi, seminerler düzenledi.

Geçen Ocak ayında Miami'de düzenlediği ve başkan olarak yönettiği 'Nükleer Savaş - Nükleer Barış' konferansına, Edward Teller ve Nobel ödülü kazanmış birçok tanınmış bilim adamı da katıldı.

TÜSTA

ile resmen anlaşma imzaladılar.Şu noktayı gözden çıkarmamak lazım Bu ülkelerde resmi hükümet tavrı tekellere karşı olamaz,kaldı ki resmi hükümet içerisinde zaten tekellerin temsilcileri var.En gerici güçler içiçe çalışıyorlar.Askersel sanayi kompleksi dediğimiz olay zaten ordunun,hükümetin,ve askersel üretim yapan tekelci sanayiinin içiçe geçmişliği oluyor,bütün bu güçlerin ortak çalışması anlamına geliyor.

Çok gelişkin bir barış hareketinin olduğu yerde halkın karşısına çıkıp SDI'ı savunmak oldukça zor bir olay.Ama gerici güçler projeden yanadır,bu gerici güçlerin başınıda F.Almanya ve İngiltere'dekiler çekiyor.Bunlar projeye evet dediler.Muhalefetten tepki gelince deproje labratuar safhasındadır,biz bunun yalnızca araştırma kısmını onaylıyoruz diyerek tepkileri yatıştırmaya çalıştırdılar.Öte yanda FAC ve İngiliz tekellerinin bir kısmı projeye katıldı.Katılanların sayısı artacaktırda...

Türkiye bu durumda ne yaptı?Mevcut alt yapısı ile projede ne yapabilir?Teknik Türkiye de ne kadar gelişmiştir?Hangi elektronik tekele sahiptir? Hangi üniversitemiz dünyaca ünlüdür?(Özellikle nükleer fizik alanında) Böyle bir şey de yok.Ama tek tek bilim adamlarımız var.Sizlere bir gazete kupürü göstereyim.(Milliyet, 24 Kasım 1985) "Yıldız Savaşlarında bir trabzonlu" diye yazmışlar Trabzonlular övünebilir.Söz konusu Prof.Behram Kurşunoğlu'nun, zaten Türkiye ile pek ilgisi yok.Uzun yıllardır ABD'de Miami Üniversitesi'nde çalışıyormuş.Sonra bilim adamları konusunda Türkiye ile resmi bir anlaşma yapmak da gerekmiyor.Ülkemizde üniversitelerimizin durumu,bilim adamlarımızın çalışma ve yaşam koşulları ortada.Bu koşullarda,mevcut birkaç nükleer fizikçimizde cazip teklifler karşısında projede çalışmak üzere Türkiye'yi terketmesi sürpriz olmayacaktır.Peki,niye Türkiye'yi bu işe çekmeye çalışıyorlar?Yine bir gazete kupürü göstereyim.Cumhuriyet gazetesinden,4 Kasım 1985 tarihli."Türkiye Sovyet füzelerini durduracak." diye manşet atılmış.Stratejik Savunma Girişimi dairesinin bilim sorumlusuna yıldız savaşları konusunda Türkiye'nin görevi ne olabilir diye soruyorlar.O da "Türkiye,Sovyet füzelerini durdurabilir." diye yanıtlıyor.Arkadaşlar,konuşmamın başında bu projede hedeflenen silahların uzaya taşınmasının ne denli zor ve pahalı olduğunu söylemiştim.Bu bakımdan şöyle düşünülüyor:Sovyet füzeleri havalanacak.Düşman füzeleri olarak da hep Sovyet füzeleri düşünüldüğü için,Sovyet topraklarına en yakın ülke de Türkiye oluyor.Biliyorsunuz "Düşman füzeler" ilk aşamada vurulabilirse,ki en kolay o zaman vuruluyor,kazançlı çıkılmış oluyor.Bu süre de sadece 4 dakika gibi kısa bir sürede tesbit yapıp vurabilmek için yakın mesafede olmak lazım.Bu yakın mesafe neresi olabilir?Türkiye ve İsrail'den söz ediliyor.Hatırlayacağınız gibi İsrail ABD ile SDI'a katılmak üzere anlaşmaya varmış durumda...1986 Haziran'ında 20 kadar projeye yönelik bir anlaşma imzalandı.

Proje hedeflerine göre,bir takım laser topları füzelerin atılacağı yerlere yakın bölgelere yerleştirilecek ki,füzeler algılandığında vurabilmek mümkün olsun.Bu laser topları karaya yerleştirilecek.Sovyet topraklarına en yakın kara olarak da Türkiye gündeme geliyor.Bu nedenle de SDI'ın yöneticisi Amerikalı "Türkiye bu iş için iyi bir yer olabilir" diyor.Fakat bu arada Norveç ve İsrail' den de söz ediliyor.İsrail'le bir anlaşma imzalandı.Ama bunun nasıl bir anlaşma olduğu açıklanmadı.İsrail topraklarını mı sunuyor SDI'e ,yoksa bir takım şeylerimi üretecek? Bilemiyorum. Yalnız İsrail'in Amerika ile sıkı iş birliğini bildiğimiz için bu tür sistemlerin oraya yerleştirilebileceğini de düşünebiliriz. Çok kolay gerçekleştirilebilir bu.Ancak, ABD,o bölgedeki sıcak savaş koşulları,istikrarsızlık nedeniyle tercihini Türkiye'den yana da yapabilir.

TÜSTAV

Şu anda henüz kesinleşmiş bir anlaşma olmamakla birlikte Türkiye'nin doğu bölgesine bu silahların yerleştirilmesi mümkün olabilir. Türkiye'nin şimdiki politik konumu buna uygun olmakla birlikte bu yine de Türkiye barış güçlerinin çalışmasına bağlıdır.Muhalefetin bu konudaki tepkisine bağlıdır.Yani,bu günki hükümet ile bunun gerçekleştirilmesi mümkün olmakla birlikte yine de yerleştirildi gözüyle bakmayalım.Türkiye bu iş için düşünülen ülkelerden biridir.Türkiye'deki hükümetin bu ana kadarki tavrı da bu projede yer almak yönündedir.Örneğin Savunma Bakanı'mız daha başlangıçta şunu demişti."Türkiye birtakım inşaatlarda yer alabilir." Bunun üzerine hepimiz SDI 'de ne inşaatı yapılıyor diye düşünmeye başladık.Daha sonra bilim adamı-yazar Haluk Gerger ,bunların laser toplarına veya füze sistemlerine ilişkin rampa inşaatı olabileceğini açıkladı da öğrenmiş olduk...Öte yanda bizde silah tekelleri yok ama,tekellerle işbirliği yapmaya özenenler var.İşte sapancı,"Elektro-Nükleer silah sanayii kuracağım" diyor.Bu da SDI'e ilişkindir. Daha doğrusu,"Yıldız Savaşları Projesi'ne Türkiye hazırlanmalıdır." diyerek ,Sapancı bir anlamda işin başını çekmiştir.Tekeller projeden kendi paylarını alabilmenin dışında birşey düşünmüyorlar,projenin dünya barışı açısından taşıdığı tehlikeler,Türkiye'ye ne getirir ne götürür bunlar hiç umurlarında değil.Onlar yalnızca kendi karlarının hesabını yapıyorlar.

Diğer bir sorun da Türkiye'nin üsler konusunda ABD ile yaptığı ikili antlaşmalar...Kapalı kapılar ardında sürdürülen pazarlıklar sonucu imzalanan bu anlaşmalara göre Türkiye bu üsleri kontrol hakkını yitiriyor.Her üs için bu durum,geçerli olmayabilir,ama özellikle İncirlik üssüne dikkati çekmek istiyorum.İncirlik üssü çok önemlidir.Bildiğiniz gibi,Libya'ya saldıran Amerikan uçakları İngiltere'deki üslerden havalanmışlardı.işte İncirlik üssü de bu üsler ile aynı statüdedir.Nasıl olmuştu orada?ABD Thatcher'a

şöyle bir sormuştu.Ama belki de yanıt bile beklemeden havalanmıştı uçaklar...İşte bu da ABD'nin bu üslerin kullanımında olağanüstü yetkilere sahip olması demektir.Bu statüdeki üslerde tek anahtar sistemi geçerli.Çift anahtar sisteminde her iki ülke de sorumlu oluyor,ama tek anahtar sisteminde anahtar yalnızca ABD Başkan'ının elindedir,kimseye uzun boylu danışmaksızın üsden istediği gibi yararlanabilmektedir.İncirlik'ten başka bir de Pirinçlik Üssü var. Radar üssü, çok önemli bir üs.Pirinçlik üssü şimdi genişletiliyor. Niçin genişletiliyor? Kaçınılmaz olarak insanın aklına geliyor: Acaba bu sisteme ilişkin bir takım yeni radar sistemleri eklemek için mi? Gerçi bölge askersel açıdan zaten kritik ama rahatlıkla SDI projesine ilişkin bazı hazırlıklar için de önlem alınıyor olunabilir.

Bir de Türkkiye'nin bu projeye katılmasının niçin istendiğini açıklayan bir başka olay daha var.ABD'den bir fizik profesörünün açıklamasına göre"Bu füzeler atmosferden geçerken atmosferin çok parlak,çok temiz olması lâzım.Bunun için de güneşli günleri daha çok olan ,havası daha güzel olan ülkeler gerekli.Türkiye'nin havası buna uygundur," demiş fizik profesörü.
Evet havası müsaittir,politikası müsaittir.onun için de sonumuz hayrola!

Özal'ın Sovyetler Birliği'ni ziyaretinde,Sovyet yöneticileri kendisine şöyle bir soru sordular: "Yıldız Savaşları hakkında ne düşünüyorsunuz?" Özal yanıtında, "Biz bu işin teknolojik yönüne önem veriyoruz,teknolojik açıdan işbirliğini önemsiyoruz," dedi. Bunun üzerine Sovyet yetkilileri de kendisine"Biz de böyle araştırmalar yapıyoruz ,ama biz bunu uzayda barış için,uzayın barışçıl amaçlarla kullanımı için yapıyoruz.Buyrun o zaman teknolojiyi beraber geliştirelim",teklifinde bulundular.Ne yazık ki Özal'ın cevabını gazetelerde okuyamadık.Ne söylediğini duyamadık.

TÜSTAV

Türkiye'nin durumu budur.Bir takım heyetler SDI projesine ilişkin olarak ABD'ye gittiler geldiler,ama Türkiye henüz resmen antlaşma imzalamadı.Benim görüşüme göre yarın öbürgün SDI projesi gündeme geldiği veya anlaşma imzalandığı zaman "Biz Yıldız Savaşlarına girdik" diye büyük manşetler atılmayacak,gazetelerde,elektronik sanayiinde neler yapılıyor? Hangi tekel,kiminle ilişki kuruyor? Hatta bunları da bir yana bırakalım,doğrudan ABD ile değil de, F.almanya ile de bu ilişkiyi kurabilirler.F.Almanya tekelleri ile Türkiye tekelleri öyle bir antlaşmaya girerler ki,birlikte "Yıldız Savaşları projesi " için malzeme üretebilirler.

Değerli arkadaşlar,
Ben yarım saat konuşurken yaklaşık 1000 kadar çocuk yine açlıktan öldü,diyecektim,ama galiba bir saat konuştum,yani 2000'e yakın çocuk açlıktan öldü.Elimizi çok çabuk tutmamız lâzım ,çünki yine 48 000 kişi işsizler ordusuna katıldı.Tam bu zaman içerisinde 60 milyon dolar tekrar silahlanmaya harcandı.Yani bütün bunları düşünerek,dakikalarla belki daha da cimri olmak gerekiyor.

sözlerime Nazım'ın şiiriyle son vermek istiyorum.Bana sayıların anlamını çok iyi öğretmiş olan bu şiirin bu gün için hala geçerli olan bazı bölümlerini okuyacağım.

Sayılar yaklaşan bir şeyleri bildirir
Sayılar bildirir uzaklaşan bir şeyleri
Nedir yaklaşan bize
Bizden uzaklaşan nedir
Dünya savaşı:1
Dünya savaşı:2
14 ten 18 e 39'dan 45'e 10 yıl 54 milyon ölü

49 Milyon sakat
62 yılında iki avcı uçağını sofraya koysak
Çevirsek ete ekmeğe şaraba salataya
40 Milyon adam doyasıya yer içer
40 Milyon kediye de artar ekmekten etten
Kediler salata yemez şarap içmez
Kedileri ben kattım bu ziyafete
Atomlu atomsuz silahsızlansak bütün iklimlerde
Ve insanca işlesek yeryüzü nimetlerini
Çoğaltsak onları 1/4
Kazırdık açlığın kökünü 3 ayda
Dişlerimiz dökülmez olur
Kanamaz diş etlerimiz
Hele çocuklarımız
Keder silinir gözlerinden
Eğri büğrü bacakları doğrulur
İner şiş karınları
Neyi bildirir sayılar
Neyi bildirmeli
Yaklaşan nedir bize
Uzaklaşan nedir bizden

(17 Haziran 1962,Moskova)

Ben diyorum ki sayılar bize birtakım iyi şeyleri bildirsin diye,biz bugün burada yalnızca iyi bir tartışma sürdürmekle yetinmeyelim,aynı zamanda iyi eylem kararları da alalım.

TÜSTAV